

DRAUGAS

PERIODICALS
February 9,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS – FRIDAY, VASARIO – FEBRUARY 9, 2001

*****MIXED ADC 606
S190 P2 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 02/08/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 28
Kaina 50 c.

Parengta dešimt etikos principų valdininkams

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Seimo pirmininko Artūro Paulausko sumanymu sudaryta darbo grupė parengė politikų ir valstybės tarnautojų etikos dešimties principų projektą.

Ketvirtadienį į antrąjį savo posėdį susirinkusi darbo grupė pasiūlė tokius bendruosius etikos principus, kurių turėtų laikytis politikai ir valstybės tarnautojai. Tai — nesavanaudiškumas, garbingumas, nešališkumas, atsakomybė, viešumas, sąžiningumas, pavyzdin-gumas, pagarba teisei, teisingumas ir tolerancija.

A. Paulausko teigimu, daugiausia laiko darbo grupė praleido ginčydamasi dėl „garbingumo“ principo. Kai kurie grupės nariai, remdamiesi istorija, įrodinėjo, jog „nuo žagrės“ kilusiems lietuviams gali būti sunku suvokti „garbingumo“ sąvoką taip, kaip „kokiems nors aristokratams“.

Kalbant apie „atsakomybės“ principą buvo pabrėžta

asmeninė atsakomybė, o „viešumo“ principas turėtų reikšti, jog politikai ar valstybės tarnautojai ne tik privalo informuoti apie sprendimus, bet ir nurodyti būdus kaip juos pasiekti.

Seimo vadovo teigimu, patvirtinus etikos principus, bus parengtas valstybės tarnybos etikos kodeksas, o vėliau šie principai bus perkelti ir į kitus valstybės teisės aktus, taip pat nustatant ir atsakomybę už šių principų pažeidimus.

Pirmiausia, pasak A. Paulausko, šiuos principus ketinama įtraukti į Seimo Statutą, kurio naują redakciją Seimas ketina svarstyti pavasario sesijoje. Jo nuomone, taip pat reikėtų pataisyti ir Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymą.

Iš viso Lietuvoje yra priimta apie 20 įstatymų, kuriuose yra įtvirtinti vienokie ar kitokie principai, liečiantys politikų ar valstybės tarnautojų etiką.

Lietuvos parodų centre „Litexpo“ vasario 8 dieną prasidėjo antroji tarptautinė Vilniaus knygų mugė ir šeštoji tarptautinė paroda „Reklama ir poligrafija“. Šimt gerokai išaugusioje mugėje dalyvauja apie 130 leidyklų, knygynų, institutų, asociacijų. Daugiausia dalyvių — iš Lietuvos, kiti — iš Rusijos, Slovakijos, Prancūzijos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Lenkijos. Savo naujausias knygas rodo visos didžiosios Lietuvos leidyklos, dalyvauja ir pagrindiniai knygų prekybininkai. Pirmą kartą mugėje prisistato ir kultūrinėje programoje aktyviai dalyvauja užsienio valstybių kultūros institutai ir centrai Vilniuje. Ypač gausi Lenkijos leidyklų — net 40. Penktadienį mugėje vyko Europos kalbų diena, skirta plačiai visuomenei, mokantiems ar dar besimokantiems užsienio kalbų. Šeštadienio — Geltonųjų autobusų dienos — renginiai į mugę kviečia Lietuvos mokytojus ir moksleivius, o sekmadienį mugėje laukiamos šeimos su mažaisiais skaitytojais.

Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

Skolose skendinčiam Sąjūdžiui gali padėti konservatoriai

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Į skolas įklampusiam Lietuvos Sąjūdžiui pagalbos ranka gali ištieti jo pagimdyta Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai).

BNS žiniomis, sausio 6 d. Sąjūdžio tarybos posėdyje, kuriame buvo svarstomas skolų klausimas, dalyvavo konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis. Jis pareiškė negalįs nei patvirtinti, nei paneigti, jog yra svarstoma galimybė padengti Sąjūdžio skolas, ir atsisakė, ką nors daugiau komentuoti.

Ketvirtadienį su V. Landsbergiu Seime susitikęs Sąjūdžio tarybos pirmininkas, buvęs ankstesnės kadencijos Seimo konservatorių frakcijos narys Rytas Kupčinskas BNS kategoriškai neigė, jog prašė V. Landsbergio ar konservatorių partijos finansinės pagalbos. „Jeigu konservatoriai svarstys šį klausimą, tai yra jų reikalas“, teigė R. Kupčinskas. Jis taip pat teigė, jog Sąjūdis finansinės pagalbos ne-

sikreipė ir į kitas partijas, tačiau neatmetė galimybės tai daryti ateityje.

BNS kalbinti konservatorių frakcijos nariai taip pat teigė, jog Sąjūdžio skolų padengimo klausimas nebuvo svarstomas nei frakcijoje, nei partijos vadovybėje. Frakcijos nariai stebėjosi, jog toks klausimas gali būti apskritai nagrinėjamas, nes pati partija po Seimo rinkimų įklumpo į pusės milijono litų skolą, kuri dar nėra gražinta. Kai kurie frakcijos nariai svarstė, jog gal būt V. Landsbergis pats ketina padėti Sąjūdžiui pasinaudodamas savo ryšiais.

R. Kupčinskas negalėjo nurodyti, kokias būdais Sąjūdis ketina padengti susidariusias skolas. Sausį Vilniaus valdžia išspėjo Sąjūdį, kad dėl skolų jis bus paduotas į teismą. Sąjūdis iki sausio 1 d. Vilniaus savivaldybės už patalpų nuomą skolingas daugiau kaip 8,000 litų. Už komunalines paslaugas savivaldybei įsiskolinta dar 6,457 litai.

„Ubagų karalius“ davė paaiškinimus prokuratūroje

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Į Generalinę prokuratūrą ketvirtadienį papildyti savo pareikšimo buvo atvykęs Lietuvos laisvės sąjungos (LLS) vadas, Seimo narys Vytautas Štusauskas.

Generalinė prokuratūra yra gavusi Centro sąjungos (CS) valdybos pirmininkas Algio Čapliko ir centro virgini-jaus Martišausko vardu pasirašytą pareiškimą, kuriuo Generalinės prokuratūros prašoma įvertinti LLS pirmininko antisemitinius pareiškimus.

V. Štusauskas šiuos ir kai kuriuos kitus politikų papiktino pareiškimus, kuriuos jis padarė per interviu Švedijos televizijai. Jo pasisakymai buvo įvertinti kaip antisemitiniai ir užsipovalantys užsienio investuotojus.

Centristai prašo ištirti, ar V. Štusauskos veiksmai neuztraukia baudžiamosios atsakomybės už tautinės ar rasinės neapykantos kurtymą.

Tuo tarpu V. Štusauskas sumanė atsikirsti centristams

panašiu būdu — jis taip pat kreipėsi į Generalinę prokuratūrą bei Teisingumo ministeriją dėl CS veiklos sustabdymo. Tokį prašymą jis, be kita ko, aiškina tuo, kad esą vienas iš CS vadovų, kai buvo renkamas į Seimą, nuslėpė bendradarbiavimą su KGB.

Generalinės prokuratūros atstovas spaudai Vidmantas Putelis sakė, kad V. Štusauskas atvyko abipusiu susitarimu su prokuratūra.

Tiek centristų, tiek V. Štusauskos pareiškimų prokuratūra kol kas netiria, tik susipažįsta su jais. Paprastai kiekvienas asmuo, parašęs pareiškimą Generalinei prokuratūrai, atvyksta duoti paaiškinimų.

Populistinei ELS vadovaujantis Vytautas Štusauskas yra pelnęs „gatvės politiką“ ir antisemitinio vardą savo ankstesniais veiksmais ir pasisakymais. Iki tapdamas Seimo nariu, o prieš tai — Kauno meru, V. Štusauskas organizavo vadinauosi „uba-

Aptartos Lietuvos prezidento vizito į Maskvą detalės

Maskva, vasario 8 d. (BNS)

— Maskvoje ketvirtadienį susitikę Lietuvos ir Rusijos užsienio reikalų viceministrai E. Ignatavičius ir A. Avdejev aptarė Rusijos prezidento vizitą Maskvoje. Pasak E. Ignatavičiaus, Lietuva ir Rusija rengia susitarimą dėl susisiekimo geležinkeliais, dėl laivininkystės Kuršių mariose, pasikeltimo kalinais ir kitus.

Po susitikimo E. Ignatavičius sakė, kad nepavyko nustatyti tikslios Lietuvos vadovo viešnagės Rusijoje datos, tačiau tikimasi, kad ji įvyks kovą arba balandį.

Kaip žinoma, 1999 m. turėjęs vykti prezidento Valdo Adamkaus vizitas buvo atidėtas dėl tuometinio Rusijos prezidento Boris Jelcino ligos. Neseniai žiniasklaida pranešė, jog Lietuvai buvo siūlyta viešnagę surengti šių metų vasarį, tačiau Lietuva šio siūlymo nepriėmė, teigdama, kad vizitui nėra iki galo pasiruošta.

Seimūnai rezga draugystę su Baltarusijos parlamentu

Vilnius, vasario 8 d. (BNS)

— Du Seimo Socialdemokratinės koalicijos frakcijos nariai ketvirtadienį lankėsi Baltarusijoje, kur susitiko su demokratiniu pasaulio nepripažįstamo Baltarusijos Nacionalinio susirinkimo nariais.

Ketvirtadienį Minske lankėsi Socialdemokratinės koalicijos frakcijos Seime seniūno pavaduotojas Sergejus Dmitrijevas ir frakcijos narys Vladimiras Orechovas. Abu parlamentarai atstovauja Lietuvos rusų sąjungai, S. Dmitrijevas yra šios partijos pirmininkas.

Kaip sakė S. Dmitrijevas, Minske jie susitiko su Baltarusijos Nacionalinio susirinkimo pirmininko pavaduotoju Vladimiru Konoplovu, deputatu Aleksej Vaganovu bei kitais. „Vyko su privačiu vizitu pagal partijos liniją“, sakė S. Dmitrijevas. Jis pabrėžė, kad lankėsi kaimyninėje valstybėje

gų žygį ir kitus viešąjį tvarką pažeidžiančius reišinius, už kuriuos jam teko pabuvoti policijos daboklėje. V. Štusauskui vadovaujant Kaunui, ši miesta aplenkė Lietuvos valstybinės valdžios atstovai ir užsienio svečiai.

E. Ignatavičius ir A. Avdejev aptarė ruošiamus dokumentus, kuriuos galima būtų pasirašyti per V. Adamkaus vizitą Maskvoje. Pasak E. Ignatavičiaus, Lietuva ir Rusija rengia susitarimą dėl susisiekimo geležinkeliais, dėl laivininkystės Kuršių mariose, pasikeltimo kalinais ir kitus.

Susitikime viceministrai taip pat kalbėjo apie dvišalius santykius, nemažai dėmesio skirdami būsimai Lietuvos narys-tės Europos Sąjungoje (ES). Aptarta, kaip išvengti neigiamų pasekmių dvišalių ekonominio-prekybinio santykių srityje, kai Lietuva įstos į ES.

E. Ignatavičius priminė, kad tapusi ES nare, Lietuva turės įvesti vizų režimą Rusijos Karaliaučiaus srities gyventojams. Kartu viceministras užtikrino, kad Lietuva sieks sušvelninti perėjimo prie vizų pasekmes ir suteiks įvairių lengvatų.

Baltarusija neatsimena prašymų išduoti Sausio 13-sios pučistą

Vilnius-Minskas, vasario 8 d. (BNS) — Baltarusijos karinė prokuratūra teigia niekada negirdėjusi apie Lietuvos prašymą išduoti kaltinamąjį 1991 metų sausio 13-sios per-versmininką generolą Vladimirą Uščopčiką.

Kaip pranešė „Laisvosios Europos/Laisvės radijo“ žinių

baltarusių kalba tarnyba, trečiadienį Baltarusijos karinės prokuratūros vadovas Viaceslav Liubavickij neigė ką nors girdėjęs apie Lietuvos prašymus. „Lietuvos prokuratūra niekada į mus dėl gynybos ministro pavaduotojo Uščopčiko bylos nesikreipė“, spaudos konferencijoje Minske sakė V. Liubavickij. Jis pabrėžė, kad ryšiai su Lietuvos prokuratūra palaikomi, veikia tarpusavio pagalbos sutartis.

Kaip žinoma, buvęs SSRS kariuomenės Vilniaus garnizono vadas generolas V. Uščopčikas kaltinamas 1991 m. dalyvavęs samokslė prieš Lietuvos valstybę. Praėjusių pavasarį Baltarusijos pilietis V. Uščopčikas paskirtas Baltarusijos gynybos ministro pavaduotoju. Šis paskyrimas sukėlė Lietuvos protestus.

V. Uščopčikas, kuriam dabar 54-eri, Lietuvoje yra patrauktas kaltinamuoju antivalstybinio 1991 m. sausio 13-sios samokslė byloje. Vilniuje V. Uščopčiko vadovaujamosios sovietų armijos motašaulių diviziono tankai 1991 m. sausio 13-ą traukė į Vilnių.

Lietuvos generalinės prokuratūros atstovas spaudai pareiškė, kad Lietuvos teisėsaugininkai dukart — 1992 ir 1994 metais — kreipėsi į Baltarusijos generalinę prokuratūrą, prašydami išduoti V. Uščopčiką. Tačiau abu kartus Minskas atsisakė tai padaryti, aiškindamas, kad Baltarusija neišduoda savo piliečių.

Sausį Lietuvoje buvo pasirašyti privatizavimo sandoriai dėl 68 objektų pardavimo už 20.14 mln. litų.

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

Tėvynėje pasižvalgius

* Seimo spaudos tarnyba

atmeta nepagrįstus priekaištus dėl to, kad Seimo pirmininkas nedalyvavo trečiadienį vykusiame Lietuvos ir Rusijos pasitarime ekonominio bendradarbiavimo klausimais. Spaudoje pasklidę komentarai, kad Seimo vadovas, neva atsisakęs dalyvauti Lietuvos ir Rusijos pasitarime ekonominio bendradarbiavimo klausimais, trukdo kurti palankią panašių susitikimų atmosferą. „Tai nebuvo valstybinio pobūdžio renginys, todėl bet kokie priekaištai yra nepagrįsti“, pabrėžiama Seimo pranešime.

* Liberalai neslepia, jog Seimo valdanciąją koaliciją kamuoja bendravimo problemos. Koalicijos bendrininkus socialliberalus jie ragina pradėti derinti veiksmus ir, esant įtemptai politinei atmosferai, nezaisti „savo žaidimų“ su žiniasklaida, neinformavus bendrininkų.

* Siekiant panaikinti biurokratinę kliūtį, paspartinti dokumentų derinimo procesus, išvengti užduočių dviejimo, rengiama vyriausybės kanceliarijos reforma. Diegiant modernios vadybos principus, ketinama pertvarkyti esamą kanceliarijos struktūrą, sumažinti darbuotojų skaičių apie 20 žmonių. Nuo 1993 m. vyriausybės kanceliarijos darbuotojų skaičius sumažėjo 73 darbuotojai, ir šiuo metu joje dirba 141 valstybės tarnautojas. Ketinama įsteigti 7 departamentus ir, aiškiai apibrėžus padalinių darbus, tikimasi veiksmingesnio kanceliarijos darbo, daugiau dėmesio skiriant elektroninės vyriausybės kūrimo spartinimui, ryšių su visuomene stiprinimui.

* Nuo 1995 metų pastebimai išaugo tiesioginės užsienio investicijos į Lietuvos sostinės ūkį, ir jos nuolat didėja. Vilniui tenka 62,7 proc. visų tiesioginių užsienio investicijų Lietuvoje — praėjusių metų spalio 1 d. duomenimis, tai yra maždaug 5,9 mlrd. litų. Tuo tarpu Kaunui tenka 10,4 proc., o Klaipėdai — 8 proc. visų tiesioginių užsienio investicijų. Investicijų augimas Vilniuje siejamas su atsigavusia ekonomika — sumažėjusia infliacija, augančia gamyba, besiplečiančiu paslaugų tinklu.

* Daugelyje Lietuvos policijos komisariatų prasidės masiniai pareigūnų atleidinėjimai pagal etatų naikinimą.

* Populiarus Lenkijos savaitraštis „Polityka“ išspausdino žurnale „EuroBusiness“ paskelbtą 100 turtingiausių Europos sportininkų sąrašą. Pirmajame dešimtu — du NBA lygos klubuose rungtyniaujantys Lietuvos krepšininkai. Portlando „Trail Blazers“ komandos vidurio puolėjas Arvydas Sabonis 2000 m. uždirbo 12,8 mln. eurų (47,87 mln. litų), o visas jo turtais vertinamas 65 mln. eurų (243 mln. litų). Ši suma jam leido užimti 8-tąją vietą tarp turtingiausių Europos sportininkų. 10-toje vietoje — Clevelando „Cavaliers“ vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas, praėjusiais metais uždirbęs 12,3 mln. eurų (21,4 mln. litų).

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

* Valdancioji liberalų ir

socialliberalų koalicija nusprendė, kad naujo ūkio ministro skyrimo klausimą spręsti kartu su prezidentu Valdu Adamkumi, jam grįžus į Lietuvą. Prezidentas iš atostogų Meksikoje grįžta vasario 14 d. Ūkio ministras Eugenijus Maldeikis parašė atsistatydinimo pareiškimą antradienį po 3 savaites trukusio aiškinimosi dėl jo vizito į Maskvą aplinkybių.

* Seime surengtame pasitarime dėl Lietuvos ir Rusijos ekonominio bendradarbiavimo dalyvavęs Rusijos naftos susivienijimo „LUKOil“ viceprezidentas Jurij Storožev teigė, kad derybų su „Mazeikių nafta“ nebus, kol ją valdantys amerikiečiai nepakeis požiūrio į bendradarbiavimą su „LUKOil“.

* Mazeikių naftos perdavimo imonė sausio mėnesį perdėjo žaliavos ketvirtadaliu daugiau nei 2000 m. pirmąjį mėnesį. „Mazeikių naftos“ komunikacijos tarnybos viršininkas sakė, kad tai geriausias žaliavos perdavimo per vieną mėnesį rezultatas per porą pastarųjų metų.

* Buvęs premjeras Adolfas Šleževičius, įrodęs savo teisybę garsiojo indėlio byloje ir dėl patirtų skriaudų apskundęs Lietuvą Strasbūro teismui, vis tebera teisėsaugos pareigūnų akiratyje. Vilniaus apylinkės prokuratūros sprendimu atnaujintas tyrimas dėl galimo A. Šleževičiaus ir jo sūnėno Laimio Šleževičiaus pinigų „plovimo“ Uzbekijoje.

* Po Seimo rinkimų Centro sąjungos vadovu išrinktas Seimo narys Kęstutis Glaveckas dėl to, kad partija per rinkimus įklumpo į skolas, apkaltino buvusį partijos pirmininko pavaduotoją Vidmantą Staniulį. Tačiau V. Staniulis tokius kaltinimus pavadino nesąmone.

* Seimo nario Virginijaus Martišausko siūlymą atimti tabaką įteisinti ir perparduoti Tabako bendrovės žinovai vertina kaip visiškai necivilizuotą sprendimą, prieštaraujantį ES teisės aktams.

* Kauno vagys „skriaudžia“ net istorines vertybes. Trečiadienį į Kauno miesto Centro policijos komisariatą kreipėsi prieškarinį Aleksoto funikulierį (pernai paminėtas funikulierius 65 veikimo metų jubiliejus) priziūrintis darbuotojas. Jis pranešė, jog apatiname perone nupjauti ir pavogti 4 kabeliai po 20 metrų. Vagis sugundė kontaktiniai laidai kaip ir troleibuso linijose, kurie maitino tam tikras funikulieriaus dalis. Akcinės bendrovės „Autrolis“, kuriai priklauso funikulierius, direktorius sakė, kad per kelias valandas kabeliai buvo sutvarkyti, ir funikulierius vėl pradėjo vežti keleivius. Tačiau apmaudu, kad pagarbos istorijai nelieka net dėl menko grobio.

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

(Elta)

KALENDORIUS

Vasario 9 d.: Alge, Almantas, Apolonija, Erikas, Girydas, Joviltas, Marijus, Odetas.

Vasario 10 d.: Šv. Skolastika, Ada, Aušra, Elvyra, Gabrielius, Girydas, Gražutė, Skaistutis, Skolastika, Teodora, Vygaude.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

BRONIUI KETURAKIUI
PRISIMINTI

Bronius Keturakis

O juk prieš keletą savaičių dar klausė, kaip laikosi disklininkas Alekna ir kiti mūsų olimpiečiai? Atsakai, kad visi ruošiasi ir vėl būsimoms kovoms ir viskas bus gerai! Sutiško. Ar viskas? Deja... šiandien jau aišku, kad ne viskas, nes Broniuo (taip jį kreipdavosi nuo 1947 m.) jau nėra... Paliko jis mus 2001 metų sausio 24-tos rytą...

Žinomas jis buvo ne tik mūsų sportiniuose sluoksniuose, bet ir visuomenėje, nes priklausė tai darbuotojų ir sportininkų kartai, kuri, pasak jo, nors ir „buvo gimusi tamsioje“, bet jau statė ir kūrė pagrindus savo ir jau laisvos Lietuvos ir jos jaunimo rytojui. Ta kūryba juk buvo epochinė, nes prieš sportuojant, ši kartą, nieko nepaveldėjusi iš praeities, pati privalėjo susikurti stadionus, aikštes ir aikštelės, sales ir rūmus, sporto reikmenis, net terminologiją, taisykles, apara, o svarbiausia — įtikinti visuomenę kodėl „jie bolė muša“ ir kodėl, vietoje stadiono jie „nesiorientuoja“ ir „daržus ir sodus“, kaip dar 1947 m. buvo sugestijonuojama... Sportuodamas ir Lietuvoje, ir išeivijoje, apsišarvavęs praktinėmis ir teorinėmis žiniomis, gausiai reiškėsi ir spaudoje. Jo skvarbus žvilgsnis sugebėjo pažvelgti į sportinį gyvenimą ir Lietuvoje, ir čia. Tarsi stropus ir pasižvelgęs sargas, budėjo jis sportinių administracinių, reprezentacinių, olimpinų, prieaugio, darbuotojų ir net pasekmių rašymo sargyboje. Straipsnių tematika — visa, kas aktualu: nuo panoraminio žvilgio į Lietuvos reikalus arba čionykščius, iki auklėjimo, nuo žaidynių ir „garsių“ protokolų iki žaidynių maldos arba hiperbolemis apkalbėtų laimėjimų. Ir viskas buvo autentiška, nes realu, padiktuota buvusių įvykių ir būsimų pasekmių patiam sportui, nes jis tikėjo, kad: „...sportą negalima išjungti, nuneigti, nesirūpinti jo aprašyk būkle...“, nes aplinka, kurioje veikiame... griaua idėjų pagrindus tautos ir sporto vaidmens...“ (1992.12.10. „Lietuvių balsas“). Tiesa, jo pastabos nebuvo vienodai vertinamos, bet svarbu, jog vėliau ir rūpimus reikalus buvo žvelgiama rimčiau. Gausūs straipsniai, suorganizuotos sporto sekcijos Kultūros kongrese ir Mokslo ir kūrybos simpoziumuose turėjo tikslą ugdyti jauną sportininką, informuoti ir formuoti mūsų visuomenę. Bet jo veikla nesiri-

bojo tik spauda. Ji buvo daug šakotesnė, todėl pateikiame jo biografijos nors trumpą apybraižą, kuri įgalins skaitytoją su juo arčiau susipažinti. Šios žinios buvo pasiūstos Lietuvoje rengiamai sporto enciklopedijai.

Keturakis Bronius (1908. 09.26, Jonučių km., Garliavos vls., Kauno aps.). Sportininkas, lengvaatletis, sporto darbuotojas, 1. atletikos ir slidinėjimo treneris; sporto žurnalistas. „Aušros“ gimnazijos ir Karo mokyklos auklėtinis. Rusams okupavus Lietuvą paleidžiamas iš kariuomenės atsargos kapitonu laipsniu. Priklausė LFLS, šaulių kl. „Grandis“ Kaune, Vilkaviškyje „Sudavijai“, JAV Čikagos „Neris“. Lietuvos lengvosios atletikos rinktinės dalyvis 800 m, 1,500 m ir eilėje estafetų tarpvalstybinėse ir tarpmiestinėse prieš Latviją, Estiją ir SELL studentų Olimpiadoje. 1935-1937 m. 1. atletikos vadovas Lietuvos atletikos sąjungoje. 1932 m. dalyvauja slidinėjimo kursuose kariuomenės sporto vadovams, Panevėžyje, vadovaujant lektoriumi, Švedijos karališkosios akademijos vyr. ltn. V. N. Wemming. Be to, 6 savaitę kursoriai pasitobulinimui Kūno kultūros rūmuose, lektorai dr. mjr. A. Jurgelionis ir vyr. ltn. Paura. 1940 m. karininkų slidinėjimo kursai Latvijos Kemery vasarvietėje su estų, latvių ir rusų karininkais. 1938 m. Tautinėje olimpiadoje laimi sidabro medalį „olimpinėje estafetėje“ 3.42,9; lengv. atletikoje pasiekto pasiekimas: 400 m — 53,6, 800 m — 2.01,3, 1,500 m — 4.15,01. 1937-1940 metais dirba Vilkaviškyje VIII šaulių rinktinėje. Vokietijoje — Vyr. FASK-to igaliojimo anglų zonoje, lektorius Grafenachau stovykloje k. kultūros mokytojų pasitobulinimo ir sporto instruktorių paruošimo kursuose 1947 m. JAV reikišias 1. atletikoje 1 anglų mylijoje, 3,000 m, 20 ir 50 km ėjimo nuotoliniuose. Jam priklausė Wisconsin valstijos 3,000 m ėjimo rekordas 13.57,2 min. Jis — pirmasis išeivijos lengvaatletis jau 1950 m. dalyvauja JAV pirmenybėse Providence, RI, auklėjimo, nuo žaidynių ir „garsių“ protokolų iki žaidynių maldos arba hiperbolemis apkalbėtų laimėjimų. Ir viskas buvo autentiška, nes realu, padiktuota buvusių įvykių ir būsimų pasekmių patiam sportui, nes jis tikėjo, kad: „...sportą negalima išjungti, nuneigti, nesirūpinti jo aprašyk būkle...“, nes aplinka, kurioje veikiame... griaua idėjų pagrindus tautos ir sporto vaidmens...“ (1992.12.10. „Lietuvių balsas“). Tiesa, jo pastabos nebuvo vienodai vertinamos, bet svarbu, jog vėliau ir rūpimus reikalus buvo žvelgiama rimčiau. Gausūs straipsniai, suorganizuotos sporto sekcijos Kultūros kongrese ir Mokslo ir kūrybos simpoziumuose turėjo tikslą ugdyti jauną sportininką, informuoti ir formuoti mūsų visuomenę. Bet jo veikla nesiri-

Lietuvos Kūno kultūros ir sporto departamente, š.m. vasario 7 d. buvo pagerbta merginų žolės riedulio rinktinė, sausio pabaigoje tapusi Europos jaunimo (iki 21 metų) uždaryo čempione. Jaunosios riedulinkės išeiti departamentą padėkos raštai, atminimo medaliai „Už nuopelnus Lietuvos sportui“ ir gele. Trečios eil. viduryje — Sporto dept. gen. direktorius Rimas Kurtinaitis. VI Guleviciaus (Elta) nuotr.

2001 METŲ ŠALFASS-gos
VARŽYBINIS KALENDORIUS
(II DALIS)

2001 m. Š. A. Baltiečių Lauko teniso pirmenybės rengia latviai, š.m. rugpjūčio 18-19 ar 25-26 d., Columbus, Ohio. Tikslai data bus pranešta vėliau. Lietuvių informuoja: Eugenijus Krikštūnas, ŠALFASS-gos Lauko Teniso vadovas, 105 Annale Dr., North York, Ont. M2N 2x3. Tel. 416-225-4385. E-mail: dianejk@interlog.com

Toronto LSK „Jungties“ 16-sis „3-Pitch“ Softbolo turnyras, kuris skaitomas kartu ir 2001 m. ŠALFASS-gos pirmenybėmis, vyks š.m. rugpjūčio 25-26 d., Wasaga Beach, Ont., Kanadoje. Tai yra „Co-Ed“ (mišrių komandų) tipų turnyras. Informacija: Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4, Canada. Tel. 416-766-2996; Faksas: 416-766-5537; E-mail: kuliavas@compuserve.com

2001 m. Š. A. Lietuvių individualinės ir komandinės golfo pirmenybės vyks Čikagos Lietuvių golfo klubas, š.m. rugpjūčio 1 ir 2 d. Vieta bus pranešta vėliau. Informuoja: Jonas Valaitis, 1236 Camelot Lane, Lemont, IL 60439. Tel. 630-243-1432; E-mail: valaitis@aol.com

2001 m. Š. A. Baltiečių ir Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės numatomos š.m. rugpjūčio ar rugsėjo mėn., Clevelande, Ohio. Vyk-

simpoziumuose sporto sekcijas, lektorius 1953 m. ideologiniuose kursuose, dalyvis ŠALFASS-gos ir PLB konferencijose. Dainavos vasaros stovyklose per 10 metų sporto vadovas — rytinės manskos, teorinės ir istorinės paskaitės. Lietuvoje rašė: „Sporto tribūna“, „Kūno kultūra ir sveikata“, „Karys“, „Kardas“. Išeivijoje nuo 1950 m. keletą metų su Pr. Mickevičium redagavo „Sporto pasaulį“, „Drauge“ ir „Naujienose“, bendradarbiavo — „Pasaulio lietuvių“, „Dirvoje“, „Sporto“ žurnale, redagavo sporto skyrelį „Lietuvių balse“. ŠALFASS-gos suvažiavimo buvo pakeltas ir Sąjungos garbės narius 1983 m., o 1998 m. medaliu buvo pagerbtas kaip 1-mos T. Olimpiados veteranas už nuopelnus Lietuvos sportui.

Kaip matome, nei jis, nei jo darbai nebuvo eiliniai. Jis išėjo, bet liko jo darbai ir idėjos. Nuširdžiai lenkdamiesi, dar kartą reiškiamė jam pagarbą ir prašome Aukščiausiąjį suteikti jam užtarnautas Palaimos.

Pranas Mickevičius

do Clevelando LSK „Žaibas“. Tikslai data bus pranešta po kovo 31 d. Varžybos vyks vyrų, moterų ir visose prieaugio klasėse. Informuoja: Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. Tel. 216-486-0889; faksas: 216-481-6064.

2001 m. Š. A. Baltiečių šaudymo sporto pirmenybės vyks latviai, š.m. rugsėjo mėn., Kanadoje, šia tvarka: rugsėjo 8 d. — stendinio (Trap) šaudymo; rugsėjo 15 d. — smulkas (22) kalibro šautuvų; rugsėjo 22 d. — pistoletų. Smulkas kalibro šautuvų ir pistoletų lietuvių 2001 m. pirmenybės bus išvestos iš baltiečių varžybų pasekmių. Lietuvių informuoja: Kazys Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, Ont. L7P 2G2, Canada. Tel. 905-332-6006; faksas: 905-547-5556; E-mail: kdeknsys@sprint.ca

2001 m. Š. A. Baltiečių plaukimo pirmenybės numatomos 2001 m. spalio 27 d., Etobicoke Olympium, Etobicoke, Ont., Kanadoje. Vykdo — Baltiečių sporto federacijos plaukimo sekcija. Informuoja: Modris Lorbergs, 73 North Heights Rd., Etobicoke, Ont. M9B 2T7, Canada. Tel. 416-626-7262; Faksas: 416-395-3346; E-mail: Modris Lorbergs@ntel.tdsb.on.ca

Lietuviams papildomai: Algirdas Bielskus (žiūrėkit žemiau). Lietuvių 2001 m. pirmenybės bus išvestos iš baltiečių varžybų pasekmių.

2001 m. Š. A. Lietuvių rankos lenkimo pirmenybių data ir vieta bus pranešta vėliau. Ryšys: Saulius Rakauskas, ŠALFASS-gos Rankos Lenkimo Sporto vadovas, 4750 South Rockwell Ave., Chicago, IL 60632. Tel. 773-247-2452; Faksas: 773-434-9363.

Daugiau informacijos apie ŠALFASS? Sekite Website: www.salfass.com

Visų varžybų reikalais galima kreiptis į ŠALFASS-gos Centro valdybos gen. sek. Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122, USA. Tel. 216-486-0889; Faksas: 216-481-6064.

Kalendoriaus papildymai ir pakeitimai bus nuolat pranešami.

ŠALFASS-gos Centro
valdyba

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PREMIJOS
ČEMPIONATŲ
LAIMĖTOJAMS

Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamente antradienį, sausio 30 d., pinigėmis premijomis buvo apdovanojami šalies sportininkai ir treneriai, praėjusių metų pabaigoje pasaulio ir Europos čempionatuose iškovojo prizines vietas.

Prieš pasveikindamas atletus, Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Rimas Kurtinaitis jubiliejaus proga medaliu „Už nuopelnus Lietuvos sportui“ apdovanojo istoriką, habilituotą daktarą Henriką Šadzių.

Įteikdamas apdovanojimus, R. Kurtinaitis palinkėjo, kad greičiau būtų išleista rengiama Lietuvos sporto enciklopedija. Pats istorikas apdovanojimą įvertino kaip avansą ir prisipažino, jog pradėjęs daugiau dėmesio skirti sporto istorijai netgi nusipirko atskirą televizorių, kad namuose jam niekas netrukdytų žiūrėti sporto varžybų.

H. Šadzius pastebėjo, kad prieš keletą metų išleista „Lietuvos kūno kultūros ir sporto istorija“ jau tapo deficitu, todėl būtų galima ir pakartoti atnaujintą jos leidimą.

Sportininkus, garsinančius šalies vardą pasaulio arenose, pasveikino departamento generalinio direktoriaus pavaduotojas Algirdas Rastanas. Apgailestaudamas, kad Lietuvos sporto biudžetas vis mažėja, jis pasidžiaugė tuo, jog po praėjusių metų vyriausybės nutarimo atsirado galimybė premijuoti ne tik sportininkus bei trenerius, bet ir mokslininkus bei medikus, kurių parama dažnai būna labai svarbi.

R. Kurtinaitis premijas įteikė Pasaulio žmonių su negalia rankų lenkimo čempionato pirmosios vietos laimėtojai, varžantis kairiaja ir dešiniąja rankomis, Irenai Perminienai, Europos rankų lenkimo čempionato antrosios vietos laimėtojai (kairiaja ir dešiniąja rankomis) Sandrai Bumšaiti bei jų treneriams Konstantinui Archipovui, Pasaulio prastųjų šaškių (susirašinėjant) čempionato nugalėtojai Aloyzui Tylai ir treneriui Albertui Tylai, Europos kultūrizmo čempionato trečiosios vietos laimėtojai Rolandui Pociui ir treneriui Benjaminui Miliui bei Europos greitųjų automobilių čempionato bronzos medalio laimėtojai Konstantinui Stelingui ir treneriui Edvardui Stelingui.

Iškilmes negalėjo dalyvauti dvi garsiausios kvistos sportininkės — Pasaulio šachmatų olimpiados pirmosios vietos laimėtoja pirmojoje len-

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavarės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome prisiimti kopiją.

toje Viktorija Čmilytė (treneris — Gintaras Plungė) ir Pasaulio dviračių čempionato asmeninių lenktynių trečiosios vietos laimėtoja Rasa Polikevičiūtė (treneris Valerijus Kononovovas, masažuotoja Vitalija Breivienė). Joms skirtas premija atsiėmė Viktorijos tėvas ir treneris V. Kononovovas.

Beje, V. Čmilytė, kuri pastaruju metu išgarsėjo ne tik pasiekimais prie šachmatų lentos, bet ir sužadėtuvių su pasaulio vicečempionu Aleksejumi Širovu, atvykti į Sporto departamento sutruktų būtinę traumą — išvakarėse ji smarkiai pasitempė koją lipdama laiptais.

Bendra paskirtų premijų suma — 63,2 tūkst. litų, o daugiausia gavo R. Polikevičiūtė — 15,000, V. Čmilytė — 10,000 ir I. Perminienė — 8,000 litų.

Premijos išmokėtos jau iš šių metų biudžeto lėšų. R. Kurtinaitis sakė, kad kol kas departamentas gavo 1/2 dalį numatytų pinigų. Visas biudžetas pagal sporto šakų federacijų programas dar nepaskirstytas — vis dar vyksta intensyvių diskusijų dėl kriterijų ir sumų.

(Elta)

Futbolas Čikagoje

„LITUANICA“ — „EAGLES“ 5 — 3

„Lituanicos“ vyrų futbolo komanda praėjusių sekmadienį savo sąskaiton vėl įsirašė tris taškus. Mūsų šaškių pelnė ant-
rają pergalę iš eilės „Metropolitan“ lygos penktojo rato rungtynėse įveikė vieno iš seniausių Čikagos lenkų klubo — „Eagles“ komandą 5-3.

Iki šioliai šios abi komandos turėjo ne per daugiasia taškų — „Eagles“ — du, o „Lituanica“ — penkis. Dabar mūsų šaškių komanda gali šiek tiek ramiau atsikvėpti, nes jau pabėgo iš pavojingos, iškritimų ir žemesnė divizioną gresiančios zonos. Kaip žinome, iš „major“ diviziono turi pasitraukti dvi mažiausiai taškų surinkusios komandos. Nenuostabu, kad geriausiųjų Čikagos ir apylinkių komandų dešimtuose išlieka tik stipriausieji vienetai. Net ir gerai žinomų iš senų klubų, pvz.: „Green-White“ ir „Vikings“ priklausio žemesnei grupei, nors lauko futbolo pirmenybėse šių klubų komandos rungtyniauja „major“ divizione.

Vasario 4 dieną įvykusiose rungtynėse „Lituanicos“ žaidėjai turėjo gerokai paprakai tuoti, kol palaužė lenkų atkaklumą. Jie buvo pirmieji pasiekę įvartį, o tada mūsų šaškių V. Žuromskas išlygino. Lenkai vėl persvėrė 2-1, bet T. Ma-

čiulis atsakė išlyginamuju įvartiu. Nėgana to, L. Bytautas prieš pirmojo kėlinio pabaigą padarė 3-2.

Tačiau po pertraukos dar kartą lenkai įstengė išlyginti. Bet tai ir buvo viskas, ką jie galėjo padaryti, nors ir labai stengėsi, ypatingai po to, kai veržlusis J. Beruti du kartus iš eilės pasizymėjo ir ženklino 5-3.

Vasario 11 d. bus žaidžiamos šeštojo rato rungtynės. „Lituanica“ 4:30 val. p.p. išmėgins jėgas su kroatų „Zrinski“ komanda, kuri pasakutiniu metu įsijungus naujiesiems žaidėjams yra tikrai galinga. Prieš šią komandą net ir lygiųjų užtektų.

Visos rungtynės vyksta toje patioje vietoje — „Odeum Sport Expo“ pastate, 1033 Villa Ave. Villa Park, IL mieste. Jis yra netoli North Ave. ir 83-čio kelio.

Lietuvių sporto mėgėjai kvietiami atvykti pasizūrėti mūsų vyrų, o taip pat ir kitų komandų rungtynių. Rungtyniai pradeda 3 val. p.p. ir kas 45 minutes aikštėn išėina kitos komandos. Bilietų kaina visai popietei — tik 5 dol., o pensininkams — 3 dol. Bilietus įsigyjant per „Lituanicos“ klubą, yra dar pigesni. Ed. Š.

KELIAS Į KAPITALIZMĄ: ČEKIJOS PAVYZDYS

DARIUS UDRYS

Kapitalizmo kūrimas nelygus socializmo išardymui, Kalifornijos pietuose veikiančio Claremont universiteto studentams ir dėstytojams sausio 18-tąją aiškino buvęs Čekijos premjeras, dabartinis parlamento pirmininkas ir šalies ūkio reformų architektas Vaclav Klaus. Išardžius socializmą, automatiškai neatsirado kapitalizmas. Tačiau, kita vertus, kapitalizmo, apskritai, iš viršaus sukurti neįmanoma. Jis tegali išsivystyti savaime, kaip atskirų, laisvų žmonių veiklos pasekmė.

Rinkos permainos panašios į namų darbus, teigė Klaus. Kiekvienas turi atlikti savo užduotį, o užduotys skiriasi — mokykloje pagal klases, Rytų Europoje — pagal šalis. Bet, nors kiekvienos šalies poreikiai skirtingi, visgi šį tą gal ir galima vieniems iš kitų pasimokyti.

Visų pirma, svarbu suprasti, jog rinkos permainos — tai ne vienkartinis įvykis, o serija politinių sprendimų, kurie tęsiasi dešimtmečius, aiškino Klaus. Užtat, Klaus nuomone, ginčai, ar tinkamesnė „šoko terapija“ ar „laispniškos permainos“ — ne itin vaisingi ir netgi klaidinantys.

Klaus aišku viena: Čekijoje buvo gerai pradėti permainas iš karto, kol dar nebuvo persiformavusios ir išsivertinusios naujos interesų grupės ir lobiai. Rinkos permainos neišvengiamai kai kurioms grupėms, arba asmenims, buvo nenaudingos, bet šios grupės nesugejo užkirsti kelio.

Visiems buvo aišku, ką reikia padaryti, siekiant rinkos ekonomikos: liberalizuoti kainas, prekybą, išėjimą į rinką, priimti naujus įstatymus, sukuriant rinkos institucijas ir makroekonomikos stabilizaciją. Didžiausias iššūkis — išspręsti, kokia eiles tvarka visa tai padaryti.

Klaus mano, kad Čekija gerai padarė, pirma stabilizuodama makroekonomiką — pvz. infliaciją, valstybės biudžetą ir panašiai — tik paskui liberalizuodama kainas ir prekybą, vykdydama privatizaciją palyginus lėtai. Jis palygino tai su Rusija, kuri liberalizavo kainas nestabilizavusi makroekonomikos, ir Kiniją, kur lygiagrečiai veikia dvi valstybinės ir privataus. Pastarasis variantas, pasak jo, Rytų Europoje neįmanomas, o pirmasis — nepatartinas. Taipogi, privatizacija Čekijoje buvo „organizuota“, o ne „spontaniška“, tai

yra, valstybinės įmonės buvo perduotos ne joms vadovavusiems, o naujiems privatizacijos kuponų savininkams. Anot jo, tik vienai Rytų Europos šaliai pavyko sėkmingai įgyvendinti vadinamą „spontanišką“ privatizaciją — Vengrijai.

Pasak Klaus, vienintelė jo klaida buvo per ankstyvas kapitalo judėjimo liberalizavimas. Bet tai Čekija padarė, siekdama pirma iš buvusių rytų bloko šalių tapti Ekonominio vystymo ir bendradarbiavimo organizacijos nare, aiškino jis. Čekų patirtis rodo, jog geriau pirma užtikrinti pastovią bankų sistemą, prieš liberalizuojant kapitalo judėjimą.

Galbūt jo paklausti susirinkusius amerikiečius labiausiai nuvylė Klaus pastaba, jog užsienio finansinė ir kitokia parama Čekijoje praktiškai neturėjo jokio poveikio ūkio liberalizavimui. Klaus net pasiūkė, būdamas finansų ministru, turėjęs pavesti penkiems anglų kalbą mokantiems ministerijos pareigūnams — kurių šiaip buvo labai negrūs — užimti visus, iš Vakarų atvažiuojančius, „ekspertus“. Šie ekspertai, pasak jo, žinojo tik apie valstybinių įmonių privatizavimą jau egzistuojančios rinkos sąlygomis, ko Čekijoje nebuvo. Apie Čekijos problemas — kaip privatizuoti didžiulį valstybinį ūkį ir tuo pat metu liberalizuoti ekonomiką — užsienio ekspertai nusimanė mažiau, negu patys čekai, kurie bent šias problemas buvo patyrę ant savo kailio.

Aptardamas Čekijos politinę kultūrą, liberalios ekonomikos šalininkas Klaus pastebėjo, jog, prie komunistinės socialinės rūpybos pripratę, čekai šiandien tikisi iš savo palyginti vargingos šalies tokios socialinės apsaugos, kokią gali savo piliečiams duoti tik turtingiausios pasaulio šalys. Tokie lūkesčiai apunkina permainų įgyvendinimą ir laisvos rinkos kūrimą. Iš viršaus, permainas panašiai apunkina Europos Sąjungos reikalavimai „sueuropietinti“ Čekijos socialinę rūpybą.

Baigdamas savo pastabas, Klaus kritiškai atsiliepė apie spartėjančią Europos integraciją, nuogastaudamas, jog Vakarų europiečiai nekreipia dėmesio į juos valdantį, kairiųjų dominuojamo, elito ir biurokratų pastangas centralizuoti valdžią Briuselyje bei sumenkinti valstybių vyriaus-

Is kaires: Čekijos ūkio permainų architektas, parlamento pirmininkas Vaclav Klaus, Zita Udriene ir straipsnio autorius Darius Udris.

SKELBS NEPRISIPAŽINUSIŲ KAGEBISTŲ PAVARDES

Biuletėnis „Valstybės žinių“ ne anksčiau kaip vėlyvą pavasarį pradės paskelbti neprisipažinusių pavardes, kurie specialiai komisijai neprisipažino apie savo buvusį bendradarbiavimą su sovietiniu saugumu.

Praėjusių metų vasarį įsigaliojo įstatymas dėl asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios Sovietų sąjungos specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusių apsaugos. Šiuo teisės aktu prasidejo vadinamasis „ilustracijos“ (registravimo - red.) procesas. Iš Valstybės saugumo departamentu bei kitų institucijų atstovų sudaryta speciali komisija minėtam įstatymui įgyvendinti priiminėjo prisipažinimus iš tų asmenų, kurie sovietinės okupacijos metais bendradarbiavo su specialiosiomis struktūromis.

Iki rugpjūčio 5 dienos, kai baigėsi įstatymo numatytas terminas prisipažinti, komisijai pristatė beveik 1,500 Lietuvos piliečių. Tikimasi, kad

sybių reikšmę ir galią. Tačiau Europos integracija, anot jo, tampa tam tikra religija, jos kritikai laikomi heretikais. Klaus teigimu, Europa nepasirengusi tokiai integracijai, kokią siūlo Europos Sąjungos vadovai, ir tai gali būti kenksmingas reiškinys, puoselėjantis per didelį valstybės kišimąsi į ūkį, žmonių ryšų silpninanti paternalizmą ir Europai nenaudingą ambiciją rungtis su Jungtinėmis Valstijomis dėl įtakos pasaulio politikoje.

Pastabos transliuotos per Laisvosios Europos radiją.

ATLIKTA DARBU UŽ 35 MLN. LITŲ

Pernai Lietuvos statybos įmonės „Mažeikių naftos“ bendrovėje atliko 35 milijonų litų vertės darbus. Iš jų 29 milijonus litų uždirbo Mažeikiuose įsikūrusios statybos ir remonto organizacijos. Tokius duomenis Mažeikių rajono savivaldybės tarybai pateikė „Mažeikių naftos“ generalinio direktoriaus pavaduotojas Keith Montgomery ir vyriausiasis mechanikas Petras Siliūnas.

Premjero įpareigojimu „Mažeikių nafta“ informavo vietos valdžią apie įmonės modernizavimą ir galimą vietinių statybos bendrovių dalyvavimą joje.

„Mažeikių naftos“ pranešime teigiama, kad vietinių statybos ir remonto firmų pernai uždirta suma „Mažeikių naftoje“ buvo didesnė nei paprastai, kadangi praėjusių metų rudenį vykusio kapitalinio remonto metu reikėjo atlikti didesnę statybos ir remonto darbų kiekį. 1999 metais „Mažeikių naftos“ bendrovėje Lietuvos statybos ir remonto įmonės atliko darbų daugiau nei už 26 mln. Lt, iš kurių 25 mln. Lt — rajone esančios įmonės.

Pasak P. Siliūno, kai kurios „Mažeikių naftos“ sutartys su statybos ir remonto bendrovėmis tebegalioja. Tačiau šiuo metu naftos bendrovė neturi galimybių užsakyti statybos ar remonto darbų dėl neaiškų modernizavimo programos finansavimo perspektyvų.

Pasak „Mažeikių naftos“ generalinio direktoriaus Jim Scheel, „atsiradus statybos remonto darbams, vietinės organizacijos bus sandomos pasirinkus jas konkurso būdu. Neįmanoma iš anksto numatyti, kuri iš jų gaus užsakymą“.

(Elta)

Paminklas Vietnamo karo veteranams Washington, DC. Vytauto Jasineviciaus nuotrauka.

Estera, suardė tuos planus. Mordekajus užėmė Hanan vietą ir toliau drauge su Estera rūpinosi savo tautos gerove. Kiti žydai, apgynę savo gyvybę (Est 9, 16), užmušdami 75,000 jų nekenciamų žmonių. Tai yra įdomi, keisčiausia ir žiauriausia pasaka, kurią sunku priimti kaip tikrą istorinį faktą.

Persijos valdžioje žydai nebuvo persekiojami. Priešingai — jie didele dalimi priėmė persų kultūrą, papročius, išmoko prekybos. Vienas žydų vadų, Nehemijas, karaliui leido, grįžo į Jeruzalę ir galutinai atstatė Jeruzalės miesto sieną. Kad mieste gyveno jau daug kiti nežydų giminių, susigiminiavusių su žydais ir kalbančių jau svetima kalba, matyti iš to, kaip Nehemijas, miesto valdytojas, perspėjo savuosius: „Su jais bariausi, juos iškeikiau, kai kuriuos apmušiau, roviau jiems plaukus...“ (Neh 13, 25). Ar ir mes Amerikoje panašiai nešaukdavome ir net dabar dar kartais reikalaujame: „Kalbėkite lietuviškai!“

Bet jau IV amžiuje prieš Kr. visą Izraelį užėmė Aleksandras Didysis makedonietis. Jam mirus, vyko ilgi kariai tarp jo generolų. 198 m. prieš Kr. Izraelį užvaldė persų seleukidai, kurie ir toliau leido pletotis graikiškai kultūrai. Didelė dauguma žydų pasisavino graikų papročius ir net jų pagonišką tikybą. Bet, kai seleukidų karalius Antokijus IV įsakė Jeruzalės šventykloje įrengti Zeuso altorių, dar išlikę religingi žydai sukilo. Judo Makabėjaus vadovaujami, jie 142 m. pagaliau išsikovojo laikiną nepriklausomybę. Tačiau įvairūs tarpusavio nesutarimai, ypač tarp fariziejų ir sadukiejų sektų, neleido valstybei tinkamai atsistatyti.

DRAUGAS, 2001 m. vasario 9 d., penktadienis

3

Danutė Bindokienė

Vakar avis — rytoj žmogus

Dar galbūt daugelis atsimename, koks džiaugsmo siūbtelėjimas nubangavo per civilizuotąjį pasaulį, kai pirmą kartą laboratorijose pavyko suskaldyti mažiausią visos gamtos dėmens dalelytę, atomą. Tuomet buvo tvirtinama, kad tas pasiekimas yra mažiškasis raktas ir žmonijai atsivėrė vartai į neįsivaizduojamą atradimų erdvę, kurios turės atnešti visuotinę gerovę. Tiesa, daug planų ir pažadų pasitvirtino, bet tik daug vėliau. Vėliau prisiminti, kad atomo suskaldymas visų pirma buvo pavarotas griau-namajam darbiui. Pirmosios atominės bombos, kritusios ant Japonijos miestų Hirošimos bei Nagasaki, atnešė tokį baisų sunaikinimą, kokio iki tol žmonija nebuvo patyrusi.

Vis tik žingsnis pro tuos atvertus vartus į ateitį buvo žengtas ir kelio atgal nebeliko. Nuo ano laiko praėjo dešimtmečiai. Daug kas pasikeitė, tik ne žmogaus troškimas išskirti, ko neatrasta, pateikti, kur anksčiau nebūta, išmėginti, ko praiteityje niekas nedrįso pamėginti.

Vienas atradimas ar išradimas visuomet paskatina kitus, tad, ypač per pastaruosius 50 metų kone kasdien girdejojame apie naujus mokslo pasiekimus — vienas už kitą svarbesnius. Eiliniai žmogai teliko stebėtis technikos bei mokslo pažanga ir laukti, kada visi tie nuostabūs atradimai taps jo gyvenimo tikrove. Galima pasišaipyti iš kai kurių, hiperbolėmis, lyg laurų vainikais, apipintų, tvirtinimų, kad štai netrukus — galbūt jau rytoj — buvo nugalėtos visos baisiosios ligos (ypač vėžys, širdies negalavimai ir naujausia žmonijos pabaia — AIDS), pazabotos gamtos jėgos, valdancios oro atmainas, išaugintos naujos maistinių augalų bei gyvulių veislės, galėsiančios nuo alko apginti visus mūsų planetos gyventojus. Antra vertus, šaipytis noras praėina, labiau įsigilinus į šią dieninę mediciną ar genetikos pažangą, nežaizai ketinimų bei pažadų jau įgyvendinusių.

Deja, ne viskuo galima džiaugtis, o dėl kai ko — ir bėgti, kad per greitai ir per drąsiai leidžiamasi į pavojingus vandenius. Viena tokia pavojinga sritis — genetinė kaita. Net prie geriausių intencijų, gali pasitaikyti visai nenumatytų pasekmių. Maždaug taip pastaruoju metu

manoma apie įvairių maistinių grūdų „pagerinimus“ genetinių pakeitimų keliu. Kol kas dar per anksti numatyti, kokios pasekmės gali būti gyvajai gamtai, kurios aplinkoje tokie javai auga, o dar labiau — visiems, kurie jais maitinasi. Nemažas triukšmas kilo, kai paaiškėjo, kad amerikiečiai ne tik savo krašte (daugeliu atvejų vartotojams net nežinant) plačiai vartoja genetiniu būdu „pagerintus“ kukurūzus ir kai kuriuos kitus maistinius grūdus. Europiečiai atsisakė juos įsileisti į savo rinkas, o ir šiame krašte daug produktų, kaip tik dėl šios priežasties, buvo išimta iš apyvartos. Net šalyse, kur labiausiai trūksta maistingos mitybos, dar neleidžiama auginti ryžių, pakeistų genetiniu būdu, kad grūdai apsaugotų jais mintancius vaikus nuo vitaminių trūkumų.

Tačiau tyrimų laboratorijos neshaudžia. Atrodo, kad pagrindinis tikslas yra ne augalai, o gyviai, įskaitant ir žmogų. Tai vis tas legendinis „amžinosios jaunystės ir gyvybės vandens šaltinio išskojimas“, kurio žmonija troško galbūt nuo pačios žiliausios senovės. Atrodo, kad atsakymus naujajai visai netikėtai, kai pirmą kartą Anglijoje pavyko iš paskirų ląstelių išauginti visiškai tapatišką avi. Nuo to laiko ir prasidėjo kalbos: kada bus galima tą padaryti su žmogumi?

Angliškai tą procesą vadina „cloning“, tad ir Lietuvoje jau kalbama apie „klonavimą“... Nėra abejonės, kad anksčiau ar vėliau tas bandymas bus atliktas — su atitinkamų įstaigų leidimu, ar be jo. Vėliau pastebėti, kad iki šiol prieš žmogaus „klonavimą“ pasisakė kone visų kraštų vyriausybės, jau nekalbant apie dvasininkiją (pradedant katalikų popiežiumi) ir medicinos personalą. „Pagaminti“ tapatišką žmogų tuo būdu yra daug daugiau, negu techniškas procesas. O ką daryti su „nepasisekusiais eksperimentais“? Ar jie sunaikinami, kaip išraunamos iš darželio piktžolės? Ar ilgai bus prieita prie „žmonių pagal užsakymą“? Ir tai tik keli pavirtuliniai klausimai, kuriuos nelabai norima ieškoti atsakymų.

Juk žmogus nėra neseniai išauginta beždžionaitė, i kuriuos genus buvo įsodinta medūzų dalelių...

NUO ABRAOMO IKI CLINTON

ALEKSAS VITKUS

Nr.4

Dovydas suvienijo žydų tautą, įsteigė valstybės sostinę, sukūrė ir paliko dinastiją, kuri tęsėsi per 200 metų, kol galin-goji imperija pagaliau suskilo į dvi valstybes: Izraelį ir Jūdėją.

Dovydas davė pradžią muzikai ir giesmėms Dievo garbinimo pamaldose. Nors istorikai tvirtina, kad Dovydas buvo poetas, dainius ir kūrė psalmes, yra beveik neįmanoma atskiras psalmes susieti su jų istorinėmis aplinkybėmis — datomis ar asmenimis. Todėl tvirtinti, kad, didesnę savo gyvenimo dalį praleidęs nuodėmėje, Dovydas su tikru gailestiu ir atgaila grįžo prie Dievo, būtų istoriškai lyg ir neatsakinga. Visas psalmynas yra tik daugelio žmonių kartų bandymai garbinti Dievą. Jo atsiprašyti, dėkoti ir prašyti Jo palaimos. Dovydas gal ir buvo neblogas dainius bei poetas, neblogesnis negu valstybės valdovas, bet ar jis pats gyveno pagal savo psalmių mintį, yra dažnai abejojama.

Tokia žiaurumų, klaidos ir apgavystių pilna žydų tautos istorija gal ir leidžia geriau suprasti, ką šiandien išgyvena ir išvartiję iš savo krašto arabai-palestiniečiai. Bet sekime tą istoriją toliau. Dvi taip suskilusios karalystės tarp savęs nesugyveno, kuo pasi-

naudojo neseniai iškilusi nauja galybė, Asirija, 721 m. prieš K. galutinai užvaldžiusi abi žydų valstybes. Asirijos karalius Sargonas II „paėmė Samariją, ir ištremė izraeliečius į Asiriją“ (2 Kar 17, 6). Jų vieton buvo atgabenta įvairių kitų Asirijos nukariuotų tautų žmonių, ilgainiui jie susimaišė ir pasidarė žinomi kaip samariečiai. Iš karto buvo stabmeldžiai, jie pagaliau pirmie žydų tikėjimą ir laikėsi Mozės įstatymų. Tuo tarpu paskutiniai Jūdėjos karaliai perėjo prie stabmeldybes.

Asirijos galybė sutramdė Babiloną, kurio karalius Nebukadnezaras 597 m. užėmė Jeruzalę. Babiloniečiai išgriovė Saliamono statytą Jeruzalės šventyklą, jos turiai išvežti į Babiloną, o izraelitai — išvaryti į Babilonijos vergiją. Karaliaus piliis ir miesto namai buvo sudeginti. Babiloniją 538 m. užkariavo Persijos karalius Kyros II, ir likusiems žydams suteikė šokią tokią laisvę, o ištremtiejiems — leido grįžti namo. Iš Babilono grįžo apie 40,000 žydų, bet didelė jų dauguma liko Babilone. Kodėl? Gal panašiai kaip ir šių laikų kai kurie lietuviai, po maždaug 60 metų gyvenimo Sibiro tremtyje, jie prarado jausmą savo žemei. Pamažu buvo atstatyta ir didžioji šventykla, nors vietiniai samariečiai pagalbos (Ezd 4, 8) buvo tremtiniai ir atsisakė. Gal todėl ir Kristaus laikais samariečiai Jūdėjos žydams buvo dar nepriimtini.

Senoji Testamentas Esteros knygoje (Est 3, 13) pasakojama, kaip Persijos karaliaus Kserkso vizirus Hananas planavo išžudyti visus žydus. Laimei, karaliaus dvariškis žydas Mordekajus, karto su savo dukterėčia

Bičiulystė

MENO PASAULYJE

Žinoma Lietuvos teatro kritike Rūta Oginskaitė Atviro Lietuvos fondo (toliau — ALF-L.T.) užsakymu, parašė „Bičiulystę“, kurią išleido „Tyto alba“ leidykla. Tai knyga tiems, kuriems rūpi ryšys su vaikais.

1998-2000 metais prityrę užsienio meistrai mokė mūsų aktorius, režisierius kaip kurti vaikams, paaugliams, rengė idėjų konkursus, rėmė geriausių sumanymus. Ši knyga — dokumentinis pasakojimas apie laboratorijas, kurias Vilniuje jaunai auditorijai vedė Vakarų Europos teatro lyderiai Suzanne Osten (Švedija), Anna Scher (Didžioji Britanija), Suzanne van Lohuizen (Olandija) ir kt. Laboratorių aprašymas — neįkainojama pratybų teatro praktikams, dirbantiems su vaikais ir vaikams.

Pasak dramaturgės S. van Lohuizen, vaikai traktuojami kaip visaverčiai visuomenės diskursų adresatai — jie turi žinoti, kokiame pasaulyje gyvena. Teatras — viena formų kalbėti su vaikais. Taigi jiems skirtas teatras gali pasakoti šios dienos istorijas jų pačių kalba, su sąlyga, kad nebūtų cinizmo. Anot režisierės S. Osten, viskas priklauso nuo to,

kuo leidžiame vaikui būti. O tuomet kyla klausimas, kaip mes patys esame išmokyti būti suaugusiais...

Kaip teigia švedų dramaturgė Lena Fridell, teatras gali padėti vaikams suvokti, kad jie nėra vieniši su savo problemomis ir jausmais, kad nepažįstama — nebūtinai pavojinga. Bendravimo su vaikais psichologijos požiūriu knygoje sau naudingų žinių ras ir pedagogai, ir tėvai. Labai vertingas autorės užrašytas vokiečių dramaturgo Volker Ludwig prisiminimas: „1973 metais vaidinome spektaklį 'Dezė iš kartono'. Pasakojome apie šeimą, kurioje tėvai nebendravo su vaikais (...). Vieną dieną tėvui už nugaros vaikai žaidžia 'Parduotuvę'. 'Pardavėjas' su 'pirkėju' derasi: 'Pardavė, 'O ką jis moka?' — 'Škaityti laikraštį. Gerti arbatą'. 'Ką dar?' — 'Dar — sekmdieniais miegoti. Garsiai rekti'. 'Ką jis rekia?' — 'Rekia: tylos!' — 'Ir kiek toks tetis kainuoja?' — 'Gali imti už dyką'".

Knygoje, bene pirmą kartą teatro istorijoje, autorė apžvelgia Lietuvos teatro vaikams panoramą nuo 1965-ųjų iki šių dienų. Autorė konstatuoja: „Lietuviški spektakliai vaikams — ir prieš tris de-

simtmečius, ir dabar — dažniausiai traktuojami visų pirma kaip pramoga vaikams. Šeštadienį ar sekmadienį atvestas į teatrą, mažasis žiurovas yra palinksinamas sėdinti ar nauja pasaka. Laimei, vis rečiau didaktiškai paraginamas būti geras, mandagus. Teatru, atrodo, visiškai nesvarbu, koks vaikas ateina į spektaklį — kad tik reaguotų tinkamai, plotų ir juoktųsi laiku, netrukšmąutų ir nešiukslėtų. Pasilinksminčių ir išiečių iki kito karto". Tuo tarpu Vakarų Europos teatrai, siekiantys artimesnio ryšio su jauna publika, ne tik stato ir vaidina spektaklius, bet ir imasi švietėjiškos veiklos. Kai kurie mūsų teatriniai teatrai (Jaunimo teatras Vilniuje, Kauno lėlių teatras) taip pat žengia tokia kryptimi.

Knyga atveria skaitytojams naujų galimybių suvokti teatrą jaunai publikai. Per knygos pristatymą ALF namuose, autorė kalbėjo, jog knygos rašymas padėjo geriau suprasti ir savo vaikus. Beje, knyga iliustruota autorės vaikų piešiniais.

Pastaba: vietoje anksčiau vartoto žodžio „pilnavertis“ dabar vis dažniau ir dažniau sutinkamas „visavertis“ — L.T.

Praeitų metų gruodžio 25 diena, per šv. Kalėdas, Maskvos A. Čechovo dailes teatre buvo įteikti Rusijos teatro „Žuvėdros“ prizai, kurie skiriamai kasmet už geriausią metų spektaklį. Pagrindiniai prizai — už geriausią režisūrą ir geriausią muziką spektakliui ir buvo skirti lietuviams — režisieriui Rimui Tuminui ir kompozitoriui Faustui Laušui. Tai buvo apdovanojimas už spektaklį „Žaidžiamieji Šileriai“, pagal F. Šilerio pjesę „Marija Stuart“, kuris buvo pastatytas Maskvos „Sovre-

menik“ (Amzininkas) teatre. „Žuvėdros“ prizai buvo įteikti žinomiems rusų scenos meistrams Michailui Uljanov, Sergejui Makaveckij, Jevgenijui Mironov, baletui šokejai Ilze Liepa (garsaus Rygos baletui solisto Andris Liepa dukrai).

Už spektaklį „Žaidžiamieji Šileriai“ R. Tuminas apdovanojamas nebe pirmą kartą. 2000 metų rudenį režisierius pelnė Sankt Peterburge vykusio dešimtojo tarptautinio teatro festivalio „Baltijiskij dom“ prizą už geriausią režisūrą.

Grožio ambasadorius Paryžiuje — taip dabar vadinamas Prancūzijos sostinėje jau beveik metus gyvenantis dizaineris Juozas Statkevičius.

Šių metų vasarą ant Paryžiaus aukštosios mados („haut de couture“) podiumų turėtų būti demonstruojama jo 2001-2002 m. rudens ir žiemos kolekcija. Tokiai svarbiai premjerai J. Statkevičius energingai jau dabar ruošiasi. Šis pristatymas bus ne tik asmeninė premjera. Kolkas ne vienas Lietuvos dizaineris nebūvo pasirodęs ant aukštų Paryžiaus podiumų.

Praeitų metų pabaigoje pasaulinio garso balerina, Lietuvos Respublikos Garbės pilietė (dažnai gyvena netoli Trakų, kur turi sodybą), daugelio tarptautinių baletų meno festivalių garbės pirminkė, žiuri narė, Maja Plišinskaja šventė 75 metų jubiliejų. Ta proga Maskvos Didžiajame teatre buvo surengtos iškilnės. M. Pliseckaja vilkoje specialiai jai suprojektuota P. Karden juoda suknelė su šleifu. Baleriną pasveikinti atvyko Rusijos prezidentas Vladimiras Putin, nešinas 75 baltų rožių puokštė. Meninėje dalyje puokštės nenepilėjo — tuo metu vienoje Maskvos

aludėje turėjo susitikimą su Anglijos ministru pirmininku Tony Blair. Prezidento ložėje likusi viena sedėti Putin žmona Liudmila nepakvietė savo draugėn parterioje sėdintios Boris Jelcin žmonos Nainos...

75 metų jubiliejų atšventė Lietuvos baletas. Oficialia lietuvių profesionaliojo baletu veiklos pradžia laikoma 1925 m. gruodžio 4 d., kai Valstybės teatre buvo parodytas L. Delibes baletas „Kopelija“ (baletmeisteris P. Petrovas). Pagrindiniai vaidmenis atliko O. Malėjinaite, B. Kelbauskas (vėliau tapęs teatro baletmeisteriu), J. Jovaišaitė.

Dirigentas Vyktinas Bieliauskas ir kompozitorius Baltakas — vienas ir tas pats asmuo! 28 metų kompozitorius, muzikos studijas pradėjo Vilniuje. Vėliau jas tęsė pas W. Rihmę Vokietijoje. V. Bieliauskas — pirmasis iš lietuvių kompozitorių, kurį atkreipė viena tvirtiausių ir įtaking-

giausių Europos leidyklų — Vienoje įsikūrusi „Universal Edition“. Menininko gyvenime labai svarbu būti laiku pasibėtam. V. Bieliauskui pavyko — jis sugebėjo įsitvirtinti Vakarų muzikos rinkoje. Jį pastebėjo elitinių pasaulio šiuolaikinių muzikos atlikėjų bei festivalių rengėjai.

V. Bieliausko „RiRo“ soprano ir trimitui skambėjo viename svarbiausių JAV šiuolaikinių muzikos festivalių „Tanglewood Festival“, surengtų praėjusią vasarą. Jo muzika skambėjo greta XX amžiaus klasikų G. Ligeti, P. Boulezo, A. Copland, G. Gri-sey ir kt. opusų.

Šį rudenį šiuolaikines muzikos garsuoliai, prancūzų ansamblis „Court-Circuit“, pristatė V. Bieliausko „das Lied“ premjerą Paryžiuje. Ateinanti kovą įvyks kompozitoriaus autorinis koncertas Miuncheno biennaleje. Simfoninių opusų kompozitoriui užsakė Bavarijos radijo orkestras — šią premjerą drauge atliks trimito

virtuozas Marcuso Stockhauseno trimitininkų ansamblis.

I klausimą, ar kompozitorius Baltakas nenustelbia dirigento Bieliausko, menininkas atsakė, kad šiemet negalėjo daug diriguoti, nes studijavo Paryžiaus IRCAM (Institut de Recherche et Coordination Acoustique Musique) naujausias muzikai skirtas kompiuterines programas, mokslines garso bei akustikos teorijas ir jų pritaikymo galimybes (V. Bieliauskas pateko tarp dešimties jaunų kompozitorių, atrinktų šioms studijoms iš trijų šimtų pretendentų), teko atsisakyti ne vieno pasiūlymo diriguoti.

Kompozitoriaus igyta patirtis praverčia ir kolegoms — visi kviečiasi į pagalbą. Ne-trukus vyksias į Amsterdamą, po Paryžiaus, Koelnas. Keliaujamas — tarsi normali būseną. „Man patinka tokia būseną. Man patinka taip gyventi — tarp miestų, valstybių. Noriu daryti tai, ko norisi pati, o ne vykdyti, ką liepia kiti. Nepakeliu rūšių“.

ARTEJANT ŠV. VALENTINO DIENAI

Algimanto Baltakio eilėraštis, sukurta 1973 metais, žaismingai, perkeltine prasme, atspindi sovietinių laikų moters gyvenimą. Moterys moko ir darė viską — valė, siuvo, mezgė, gamino valgi, stovėjo eilėse, tempė krepšius maisto... Buvo tikra vargo vakarienė namų moterims — „karalienėms“, kai vyrams buvo leista daugiau nei nuklysti prie ežerų... Gal todėl ir dabar jos čia ar namie neprapuola...

KARALIENĖ

Pasodinau į aukštą sostą
Per vargą didelį tavę.
Bet viskas moterims
pabosta —
Pabodo būt vien valdove.
Tau neužteko to etato;
Dar ir kambarinė tapai.
Ir aš nekaltas, dievas mato,
Kad šiukšlių kibirus tampai.
Paskui atleidai ir vireją.
Tare: pati esu gabi.
Gyvenimas pajavirėja,
Kada ir verti, ir kepi.

Tu išvaikei siuvėjų pulką,
Škalbėjas, aukles, vežikus.
Pati siuvi, skalbi bi puikiai,
Pati ir auklėjai vaikus.

Net seną rūmų ekonoma
Atleidai tu iš pareigų.
Velki prekes iš gastronomo,
Žinai, kas brangu, kas pigu.

Seniau gausus būrys artistų
Vaidino rūmų taitę.
Tare: kam reikia driskų?

Pati aš aktorė gera!

Be apšvietėjų ir be stalių,
Be suflerio — pati viena
Man ištaisai tokių

spektaklių,
Kokių nematė dar scena.

Žodžiu, tarnus ir visą suitą
Be gailėsio tu išvaikei.
Ir isakai pati, ir vykdai,
Ir šleifą sau pati laikai.

Bandžiau reformoms
prieštarauti,
Kariuomene pagrasinau,
Tačiau neteko man kariauti:
Karius atleido dar seniau.

Nuo tol, šviesioji karaliene,
Pakelti balso nedrįsiu.
Ir aš prašau tavęs tik vieno:
Palik mane bent statistu.

Galiu ramia širdim nuklysti
Prie Aukštaitijos ežerų.
Žinau: aš klesti karalyste
Po tavo sluota ir skeptru.

Medikai kuria poeziją

Nuo 1969 metų Lietuvoje buvo rengiami medikų poezijos pavasariai. Tą pirmąją šventę organizavo Ariogalos ligoninės gydytoja Stasė Kasperiavičiūtė-Urbonienė, kur net nesitikėjo, jog atsirastų toks būrys kuriančių medikų, kad tas pirmasis pavasaris bus perduodamas iš vienos vietos į kitą — jį rengė Raseiniai, Šilutės, Alytaus, Molėtų, Kedainių medikai. Kasmet šventės vyko originaliau ir jos susilaukė ne tik medikų atgarsio.

LAISKŲ LAUKANTIEMS

Medikos Sofijos Eidimaitės (Plunge) „Laiskai“

Naktis.
Pušies šaka langinę plaka.
Suloja šunys nepiktai.
Vėlu. Tik draugo laiškas

šneka,

Nemiega laikrodinis tikslas.

Laiskai...

Seni draugai laiškais

aplanko.

Skaitau — kalbuosi aš su

jais,

O ant peties jaučiu vėl

ranką,

Kuri pavargti dar neleis.

Naktis.

Langai tamsa jau nusidažė.

Ilgai ant stalo lempa degs.

Apie draugystę seną, gražią

Laiskai man pasaką paseks.

LIETUVA, TĖVYNE MŪSU

Atkelta iš 4 psl.

Gal ten patios 'verslininkės' kelio galas?

Perskaiciu ir atsidusau — ne tokį laisvą rengiausiu parašyti. Norėjau padėkoti redaktorei Danutei Bindokienei už įdomius ir naudingus straipsnius „Drauge“. Ligi-jai Tautkuvienė už „Bičiulystę“, už visus patarimus, kurie skirti mums, neseniai atvykusiems. Ačiū jums ir kaip gera, kad jūs esate. Prisipažinsiu, gavus laikraštį, pirmiausia juos ir skaitau. Dar kartą ačiū jums, mielos moterys, ir linkiu sveikatos, jėgų ir ištvermės“.

Laiškas atkeliaavo iš Lietuvos. Rašo Olga T.

Man penkiasdešimt aštuoneri. Esu pensininkė. Kartais giminės atsiunčia „Draugą“. „Bičiulystėje“ papasakoti išgyvenimai — tai mano išgyvenimai. Gal kiek skirtingi. Ryžausi parašyti, nes noriu būti išgirta. Manau, kad 'verslininkė' atsidūrė tokioje pat padėtyje, kaip ir daugelis mūsų — neišgyvename. Gal tiksliau — nemirštame, bet egzistuojame. Iš čia pyktis, susimaisys su prieštaringais jausmais — jums ten gerai dabar, kai mes vos galą su galu suduriame. Skaitydamas kitų pasakojimus, mintyse dar kartą išgyvenau savo gyvenimą.

Kai buvome moksleiviai, mano tėvas labai gerė, per tai mes visi buvome bėdoje. Netrukus po mokyklos baigimo, mirė mano brolis Juras, po pusmečio — mama. Likau beveik viena keliauti toliau gyvenimu. Pirmas mano vyras irgi gerė. Išsiskyriau ir viena auginau sūnų. Jam dabar 34 metai. Taigi, išsiskyrusi nesustojau vietoje, mokėjau. Mokiausi Maskvoje ir įsigijau specialios paskirties technologijos diplomą. Buvau, galima sakyti, vienintelė tokia specialistė Lietuvoje. Maskvoje susipažinau su inteligentišku (pagaliau!) jaunuoliu. Gimė dukra Alina. Bet ... tėvo

pareigų šis 'inteligentas' nenorėjo, nesugebėjo atlikti. Tad teko dirbti, dirbti ir dirbti, kad išaugintum, kad išauklėtum vaikus. Gyvenimas mane dažnai ir skaudžiai mušė... Dabar aš pensininkė — invalidė dėl širdies ir profesinio susirgimo — darbe nuo chemikalų įsitačiau alergiją. Tačiau turiu draugų, pažįstamų, kurie žino mane, žino kaip aš dirbu ir kartais duoda papildomai įvairiomis progomis užsidirbti nors keletą dešimčių litų.

Kaip sakiau — vogti neisiu. Sūnus gyvena savo šeimoje, vos galą su galu susiduria. Man ne padėjėjas. Dukra užaugo egoiste (tėvo kopija). Šiuo metu gyvena Amerikoje. Laimejusi 'žalią kortelę', skubiai ištekojo ir išvyko į JAV. Galvoju, gal iš baimės, kad nebūtų viena svetimame krašte. Per metus laiko nieko man nepadėjo, atsiuntė tik gal kelis laiškus. Net šv. Kalėdų proga tik atviruką...

Norėjau ir aš išvykti Amerikon. Sakiau sau gal užsidirbsiu kokį dolerį. Bet dukra nenori pakviesti — kam tas rūpestis jai?! Gerai paskaicius Jūsų patarimus, man daug kas aiškėja (sveikata (dantys) — prasta (infarktas buvo), mašinos nevaivaruojų, anglų kalbos nemoku — ne man Amerika).

O kaip čia Lietuvoje? Netvarka. Blogai, kad žmonės nusivylę, piktai, tapo materialistai, susvetimėję. Blogai, kad dirbdamas čia negali užsidirbti. Ir darbo jau daug kas neturi. Tai — masės, vienetai — nesuvokiama parturtejo, bet...

Na, o Lietuva pati graži. Rudenį pajūris buvo puikus. O dabar atėjo šaltas ir tamsus laikas. Bet... bus ir pavasaris! Studijuoju pati religijas, pasaulėžiūrą, per tai filosofiją ir t.t. Kas gi svarbus man beliko. Reikia gyventi čia ir dabar. Dėkoju Dievui už visą tai! Ir dėkoju Dievui, kad yra toli žmonės už Atlanto, kurie stengiasi išlikti padoriais lietuviams“.

Jaunimas...

ZODIAKAS

Vieniems žmonėms įkuriamas pažintinis klubas „Zodiakas“. Klubas sąlygos: nariu gali būti kiekvienas ar kiekviena, ne jaunesni, kaip 18 metų amžiaus. Norint tapti klubo nariu, reikia atsiųsti savo duomenis, nurodant: lytį, amžių, ūgį, šeimyninę padėtį, išsilavinimą ar profesiją, pomėgius ir poreikius. Pavyzdžiui: vyras, 48; 6'180 cm), išsiskyręs, aukštasis, mokytojas. Sportas, kinas, knygos. Ieško išsilavinusios, švelnios, ramios, mėgstamos gaminti valgi, 35-50 metų moters ilgalaikio draugystei. Gali būti vienas vaikas. Turiu „žalią“ kortelę.

Arba: moteris, 50; 5'6" (165 cm), našlė, aukštasis, inžinierė. Mezgimas, teatras (JAV — labai retai...). Vaikai savarankiški, gyvena Lietuvoje. Ieško draugo rimtai, ilgalaikiai draugystei.

Kadangi laikraštis keliauja per platųjį pasaulį, siūsdami duomenis turite įdėti voką su savo atgaliniu adresu. Taip pat parašyti savo telefoną ir pridėti čekį su 5 dol. mokesčiu. Jums bus išsiųstas pati-

kusio žmogaus adresas arba keli adresai, atitinkantys Jūsų poreikius.

1. Moteris, 61 m. (dirbanti pensininkė), 162 cm, išsiskyrusi. Išsilavinimas spec. vidurinis — buhalteris. Ramus, paslaugaus būdo. Mėgsta meztį, siuti, gaminti skanų maistą. Trys suaugę savarankiški vaikai, du iš jų — gyvena Amerikoje. Ieško pagyvenio draugo praleisti likusį gyvenimą malonioje santarvėje ir supratime. Čia arba Lietuvoje.

2. Moteris, 50 metų, 170 cm, šviesiaplaukė. Našlė. Inžinierė. Sportiško sudėjimo, mėgstama sportuoti, skaityti. Skaniai gamina. Du suaugę vaikai. Dukra studijuoja trečiajame kurse Lietuvoje. Ieško draugo 45-55 metų amžiaus su rimtais ketinimais. Norėtų apsigyventi Amerikoje, bet grįžtų gyventi Lietuvon.

Rašykite mums: „Draugo“ adresu arba P.O. BOX 4102, Wheaton, IL, 60189 arba Elektroniniu paštu e-mail: Biciulyste@aol.com

AR ŽINAI, KAD

Renesanso laikotarpio baroko stiliaus Šv. Petro bazilika Vatikane yra pati didžiausia pasaulio baznyčia, kuri pastatyta ant šv. Petro kapo. Bazilika yra toje pačioje vietoje, kur stovėjo 326 m. Konstantino Didžiojo pašventinta Petro baznyčia. Dabartinė baznyčia pastatyta XVI-XVII amžiuje. Baznyčios projektavimo ir statybos darbuose dalyvavo pasaulio didieji meistrai: Bramante, Raphaeli, Michelangelo ir kt. Michelangelo 1547-1564 metais sukūrė galutinį projektą su didingu kupolu, kurio statybos pats neįgyvendino iki galo. Po jo mirties dar daug architektų keitė, perstatinėjo baznyčią. Joje yra ir Michelangelo sukurta, reto įtaigumo ir jėgos, skulptūra „Pieta“.

Galutinai pastatyta Šv. Petro bazilika popiežiaus Urbano VIII pašventino 1626 metais lapkričio 26 d. Baznyčios plotas — 15,160 kv. metrų, jos ilgis — 211,5 m. Kupolo aukštis iš vidaus — 119 m, o iš lauko — 133 m, skersmuo — 42 m. Po kupolo yra Bernini suprojektuotas popiežiaus altorius, virš kurio, ant žaltvario kolonų, iškyla 29 m aukščio baldakimas. Baznyčios fasadas — 46 m aukščio ir 115 m ilgio. Fasade yra benediktijos ložė, iš kurios popiežius iškilmingomis, ypatingomis progomis teikia iškilmingą palaiminimą visiems katalikams — Urbi et Orbi — miestui (Romai) ir pasauliui.

• besibaigiant 2000 metams Kaune, Žemės ūkio rūmose įvyko Lietuvos sliekų augintojų susirinkimas. Dalyvavo nemažai naujojo verslo propaguotojų iš visos Lietuvos. Atrodo, kad netrukus Kaune žadama steigti ir varlių augintojų draugiją. Prancūzijos, Belgijos ir kitų šalių gubernai gaus Lietuvos tvenkiniųuose nupenėtų varlių.

• 2000 metais įvyko labai svarbus įvykis — Kuršių Nerija buvo įrašyta į Pasaulinę kultūros ir gamtos vertybių sąrašą. Anksčiau tokio dėmesio tesusilaukė tik Vilniaus senamiestis (kartu su universitetu).

• per 2000 metus Lietuvoje privatizuoti 952 objektai už 1,097 mlrd. litų. Daugiausia — 59 objektus už 28,6 mln. litų — pernai pardavė Vilniaus miesto savivaldybė.

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkingant sūnui Adamui

Bičiulystė. Nr. 4

Kalnai ir M. K. Čiurlionis

Everestas — tai aukščiausias kalnas virš jūros lygio, Himalajuose tarp Nepalo ir Tibeto. 29,108 pėdų aukščio — 8,872 m, o iš satelito — 29,028 ir 8,848 m. Kinietiška — Qomolungma. Nepalietiška — „žemės galva“, tibetiškai — „žemės motina“. Kalnas pavadintas anglo Everesto George (1790-1866), Indijos generolo, vadovavusio kartografiniams darbams Indijoje, garbei. Jis 1841 metais geografiškai lokalizavo ir išmatavo Everesto kalną.

Everesto kalnas.

Everest iš visų pusių apsuptas kalnais ir yra sunkiai prieinamas. Pasiekti kalno viršūnę 1921 m. patys pirmieji pradėjo žygius anglai. Iki 1951 visos ekspedicijos bandė užkopti iš šiaurinės pusės, nes buvo lengviau pasiekiamas. Pirmoji britų ekspedicija 1921 m. pasiekė 7,015 m kalno aukštį. Dar daug grupių „atakavo“ kalną, priedami visai aukštai, visai arti. Buvo ir praradimų, daug alpinistų žuvo. Pirmoji 7 žmonių grupė žuvo nuo sniego griūtės 1922 metais, tačiau tai nesustabdė drąsulių. Patys pirmieji pasiekė viršūnę 1953 m. gegužės 29 dieną anglų pulkininko J. Hunt vadovaujamos ekspedicijos dalyviai — naujazelandietis Edmund P. Hillary ir nepalietis Bothia Tenzing Norgay.

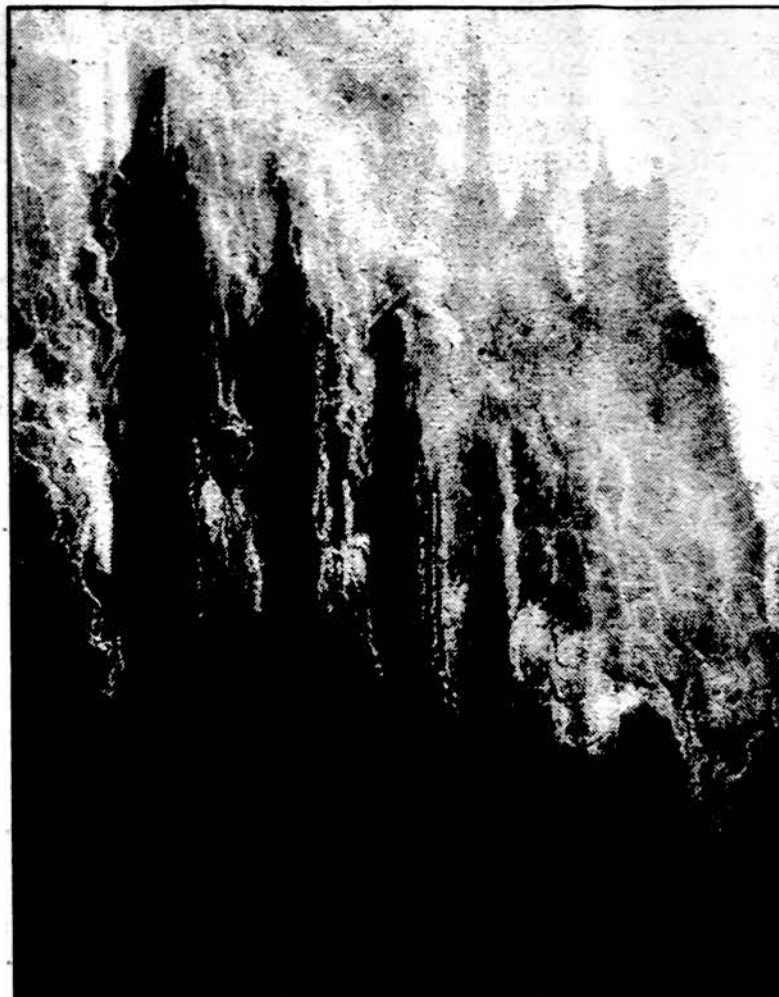
Keistas, retas ir graudus įvykis 1971 metais — Vidurinės Azijos Tian Šan kalnuose, kopiant į Karūnos viršūnę ketvirtinai bokštą, buvo trisdešimtmetis kaunietis architektas, alpinistas Kastytis Zubovas — M. K. Čiurlionio anūkas. Jis ėjo pirmas keturių žmonių grupėje. Žinia, alpinistai visada susiję viena virve, kuri laiko ir saugoja juos. Atsiskyręs vienišas krentantis akmuo nukrito virvę tarp Kastyčio ir sekančiojo... Rokui Zubovui buvo ketveri.

Pirmoji pasaulyje moteris, įkopusi į Everesto kalną, lietuvė dar vėrciamą Džomolungmos kalną, yra Dziunka Tebeja. Paskutiniuosius aštuoniasdešimt metrų įveikti jai prireikė net keturių valandų. Beribis kalno nugalėtojos džiaugsmas! Penkiasdešimt minučių skirta poilsiui. Ji padarė keletą nuotraukų ir įtvirtino, kartu su palydovu, japonų ir nepalietių vėliavę. Šalia jų ji padėjo ir geltoną ženkluką. Po to nušėlė do žemyn, kur laukė visa grupė — dar septynios japonės. Dziunkos draugės iš pirmosios pasaulyje moterų alpinistų

grupės, šturmuosios aukščiausių pasaulio viršukalnę Žemėje. Į kalną kopti galėjo tik viena. Burtai lėmė Dziunkai, kartu su nepalietiu vedliu Ango Dzeringo.

Dziunkos draugė Okimi buvo neseniai grįžusi iš kelionės po Europą. Vieną vakarą juodvi abidvi dalijosi kelionės išpuzdžiais, papildydamos juos nuotraukomis, skaidremis, Dziunka žavėjosi Paryžiaus, Madrido, Romos, Kauno, Trakų, Vilniaus vaizdais, o ypač draugės parsivežtais gintariniais karoliais. Vartydama nežinomo dailininko reprodukcijų albumą, su nuostaba klausė — kas čia, taip primenantis japonų „Ukijo-e“ („Ukijo-e“ — senoji japonų kсилоgrafijos — gravūrų mokykla, išreiškusi Rytų tautų meno principus). O, tai lietuvių dailininkas Čiurlionis, kurio kūrinių originalus draugė matė Kaune. Dziunka, kaip ir dauguma japonų vaikų, nuo pat mažens buvo mokoma suprasti dailę, spalvų, linijų grožį, tad nenuostabu, kad jos dėmesį labiausiai ir patraukė nematyto dailininko kūriniai. Taip ji sužinojo, kad Jokohamos mieste yra susikūrusi SSSR-Japonijos draugystės draugija, kurios vienas kambarėlis buvo skirtas Čiurlionui. Čia buvo galima ne tik pamatyti reprodukcijas, bet ir išgirsti muzikos. Užsukusi į šį kambarėlį, Dziunka susipažino ne tik su Čiurlionio kūryba, bet ir su Lietuva. Kambarėlis — tai Čiurlionio meno mylėtojų draugijos nuopelnas. Itiro Kato — Čiurlionio draugijos iškūrėjas, jo dėka japonai susipažino su M. K. Čiurlionio kūryba. Kai kurie garso japonų kritikai, muzikologai ne iš karto suprato Čiurlionio originalumą. Jie daugiau domėjosi europietišku modernizmu. Be to, Baltijos jūra yra toliausiai ne tik geografiniu, bet ir istoriniu-kultūriniu požiūriu. Tačiau Čiurlionio kūriniai ilgainiui pasirodė labai artimi japonams. Rytų tautoms būdinga spalvos ir garso sintezė, kurią žmonės jaučia intuityviai. Japonams būdinga, matant spalvą, girdėti muziką ir, girdint muziką, matyti spalvas. Tradicinėje japonų dailėje sutinkame ne tik nupieštus paukščius, medžius, menulį, bet jaučiame ir perteiktą paukščių čiulbėjimą, vėjo gūsi. Ir Čiurlionio kūryboje kaip tik tai pastebėjo Vyt. Landsbergis — unikalūs garso ir piešinio vieningumas. Japonams būdingos spalvos — žalia, mėlyna, ruda — suvokiamos, kaip tam tikras toniškumas, liudėsys, chaotiškumas, susimastyimas. Tai būdinga ir Čiurlionio tapybos kūriniams. Ypač vėlyviesiems. Gal neatsitiktinai ir Čiurlionis skyrė dėmesio Rytais, ypač Indijai.

Kitą kartą, užsukusi vėl pas draugijos narius, Dziunka išgirdo, kaip žmonės aptarijo, kur bus šis metais rengiamos paskaitos-koncertai apie M. K. Čiurlionį, kalbama kaip daugiau paminėti jo 100-ąsias gimimo metines. Prie šių renginių kaip nors norėjo prisidėti ir Dziunka. Paprašė daugiau vieno ženkliuką su M. K. Čiurlionio atvaizdu — aš ji su draugėmis nunešiu į Qomolungmą, tegul jį ten žvelgia. Azijos platybės... Tai buvo 1975 metais. Tais

M.K. Čiurlionis. „Kalnai“. 1905.

Bičiuliui išėjus...

Be jokios abejonės „Bičiulystės“ puslapiuose turi atsirasti visa eilė rašinių — portretų apie žmones — mūsų bičiulius. Negalvojau, kad teks pradėti jau išėjusiuoju.

Išėjo paprastas, eilinis Amerikos lietuvis. Išėjvijos lietuvis, Antanas Jarūnas.

Jį sutikau prieš aštuonerius metus — vos išlipusi iš lėktuvo New York Kennedy oro uoste. Antanas pasitiko mus, tuometinio „Lietuvos aid“ žurnalistus, prijauciančiuosius ar šiaip vykusius kartu. Kelionę organizavusi, gelsva plaukė mėlynakė Lina, kažkada buvo mano šokėja, tad jos dėka ir patekau į Antano mašiną. Vaziavome Čikagon. Visą kelionę Antanas be perstojo kalbėjo, pasakojo mums Lietuvos istoriją, kurią kaip jam atrodė, jis žinojo geriau už mus. Veliau, dažniau bendraudamas, išsitikino, kad ir mes (gal ir ne visi) žinome ne kiek mažiau...

Antanas buvo iš tų retai gerų, padorių žmonių, kurie ir neprašomi padeda. Pirmieji mano metai Amerikoje buvo panašūs į, atrodo, niekada nepasibaigiantį košmarą... Dirbau lenkų valymo tarnyboje, gyvenau „bendrbutyje“ — dviejų miegamųjų apartamentais, — kartu su dar septyniomis įvairaus amžiaus, išsilavinimo moteriškaitėmis. Gyvenime nemėgau tokio darbo. Tik tiek, kiek reikėjo. Antanas „paguodavo“, o akys juokėsi — nepergyvenk, visos dypukės praėjo šitą kelią. Tegul ką nori sako diplomatai, politikai, po metų gyvenimo kartu su lenkėmis, žinau vieną, kad lenkai, jau su motinos pienu įtikinti, kad „Vilno bylo pod nami“ — Vilnius buvo mūsų. Jei esi normalus lietuvis — neištyli. Tokiomis minutėmis būdavo labai sunku — buvai neapsaugotas ir lengvai sužeidžiamas. Antanas, dažnai atsilankydamas į mūsų „bendrbutį“ — buvome jam pakeliui ir iš Čikagos, kartais pataikydavo į tokį skruzdėlyną bruzdėjimą, tada nutildavo lenkių sukeltas erzels, nes jos paprasčiausiai jo privengė. Sudarė rimto ir pasitikinčio savimi žmogaus „amerikono“ išpuolį. Užvaziuodamas atveždavo visokių naujienų, laikraščių ir „Draugą“ — čia ir prasidėjo pirmoji mano pažintis su šiuo laikraščiu. Atveždavo bandelių su spirguciais, lietuviškos

metais Lietuva minėjo M. K. Čiurlionio 100-ąsias gimimo metines, o Everest viršukalnėje liko iš keturkampio ženkliuko į amžiną ledynus žvelgiantis M. K. Čiurlionis...

duonos. Jis paimdavo ir nuveždavo mūsų siuntinius išsiuntimui į Lietuvą. Anglų kalbą buvau tik pradėjusi mokytis čia, tad jo pagalba, ieškant senelio, motutės gyvenimo pėdsakų JAV, buvo labai svarbi. Antanas mus vežė savo mašina į skautų vakarones, Jaunimo centre rengiamas parodas. Tada Jaunimo centre dirbo Martynas Vidzbelis — „Lietuvos aid“ fotografas, kuriam ten įsidarbinti padėjo Antanas. Jo dėka susipažinau su dr. A. Paulium, kuris ne tik gydydavo mano sūnų, bet ir įtraukė jį į jūrų skautų veiklą.

Per tuos aštuonerius metus išlaikėme draugiškus, bičiuliškus santykius — sveikindavome vieni kitus švenčių progomis, pasikalbėdavome telefonu. Kol dalyvaudavome jūrų skautų rengiamose „Puotose jūros dugne“ sėdėdavome prie vieno stalo. Esame ir ne viena šoki suraitę kartu. Paskutiniaisiais metais draugauti arčiau, nuvykti į svečius nebeli-

Adomo Tautkaus nuotrauka, 2000 m. Illinois valstijos „Community“ kolegijų konkurse laimėjusi 1 vietą.

ko mano laisvo laiko — užsikrovčiau įvairiais visuomeniniais darbais ir aš pati. Antanas aktyviai stebėdavo mano veiklą, aprašytą „Drauge“ ar kur išgirdęs ir visada linkėjo tik gero. Kai aš eilinį kartą „prazioplinau“ švietimo tarybos čekį už darbą studijų savaitėje, atsiųstą praeitais metais, skambtelėjo ir pasakė: „Nu, tai va, vėl pamiršai...“ Pasikalbėjome, nedejavo, tik, va, vėl bėda — vėl plaučiuose renkasi vanduo, vėl reiks traukti. Lyg ir geriau, bet svorio nepriaugu... Tada, ir dar anksčiau, sakiau Antanui — jei reikia pagalbos — sakyk, nesivaržyk, o jis: „O, je? Nu, tai deku!“ Kartą išviriau skanų sultinį ir nutariau nuvežti dubenėlį jam, skambinu, sakau — atvešiu, o jis — ne, nereikia, man sūnus pagamino valgyti. Taip ir nežinau — ar žmonių nebeužėjau sutikti, kad nematytų jo negalios, ar išties sūnus aplankė... Geras buvo žmogus, tad ir jam geru norejosi atsimokėti.

15 minučių trukusiu paskutiniu atsisveikinimu Šv. Kazimiero kapinių koplyčioje... Antano vaikais, atvykę naujutėlaite mašina, pavelavo ir buvo paskutinieji... Mirusiam kuniagai A. Paliokas atliko paskutinį patarnavimą šioje žemėje — sukalbėjo maldas, o po to mes visi gana nedarniu chorų sugiedojome „Marija, Marija...“ Atsisveikino bendražygiai, draugai. Tariau ir aš žodį. Iš susijaudinimo nieko ir nepasakiau. Argi tokios pagarbos tensusipelnė žmogus, pavšventęs save kitiems. Argi be šv. Mišų, be budėtuvių, tik tokiame varganame karste, be gelio, gal prideramai neaprengtas, tegalėjo būti palaidotas Antanas Jarūnas, JAV LB švietimo tarybos išdininkas 12 metų, Čikagos „Vaikų vilties“ pagalbininkas — pasitkęs ir išleidęs ne vieną dešimtį sergančių mažųjų lietuviukų iš visos Lietuvos, skautininkas visą aktyvų gyvenimą? O dukters Linos pasakytai žodžiai „mes mylime, tave, tėti“, nuskambėjo išdavikiškai — juk žygiams, o ne žodžiams mes tėvynę mylime... Visi susikibę rankomis tyliai užtraukė „Ateina tyli naktis“...

Kodėl vaikai būna tokie

DRAUGAS, 2001 m. vasario 9 d., penktadienis

5

Jurga Tautkutė ir Antanas Jarūnas 1995 m.

ziaurus? Kas jų širdyse pagimdo tokį baisų nemeilės jausmą žmogui, davusiam gyvybės pradžią? Ar turi teisę vaikai teisti savo tėvų gyvenimą? Ne viena ir ne dvi šeimos skiriasi. Tarkime, gal buvo per griežtas ar dar koks kitoks. Neradęs šeimyninės laimės, pasinerė į visuomeninę veiklą. Nieko naujo, psichologai sako, kad visuomeninis darbas — terapija nuo visų psichologinių kančių. Ir jis dirbo. Buvo pakan-kamai santūrus, nesiskundė, nedejavo. Tik žinome, kad dukra nepakvietė į vestuves, anūks krikštynas. Vaikai neatsvyko ir į artimiausio Antano žmogaus — sesers, laidotuves.

O lauke, jau už durų, jaunas žmogus, matyt, antros ar trečios kartos išeivijos atžala, pilnomis asarų akimis kalbėjo — nemaciau niekur, kad lietuvi

laidotų nedazytame karste... Neišlaikiau, priejusi prie šūnaus Viktoro klausiau — ar žinai, ką reiškia žodžiai „padorus žmogus“. Sake, ne viską lietuviškai suprantas. Taigi, padorų žmogų laidojate nepadoriai. Amerikoje viską galima gauti išsimokėjimui. Galima buvo ir palaidoti išsimokėjimui, kaip pridera, kol parodos namų. Deja, jie nepriėmė ir žmonių siūlytos pagalbos. Kodėl?!

Ar jie suprato, ar supras, ką padarė patys sau? Antano nebėra ir jam visai vis tiek, kaip ir kur jis pakas. Susirinkusi saulele žmonių atidavė pagarbą geram, padoriam žmogui, taip nelaiku išėjusiam. Išėkis ramybėje, bičiuli Antanai, tebūnie lengva Tau Amerikos žemė, nes savosios žemės Lietuvoje taip ir neatgavai...

Lietuva, tėvyne mūsų

Laiškų gavome ne tik iš JAV gyvenančių tautiečių, bet ir iš Lietuvos. Malonu, kad žmonės skaito ir atsiliepia. Kai kuriuos jų spausdiname, kai kurie labai panašūs savo turiniu į jau spausdintus. Dekoju visiems skaitantiems ir atsiliepiantiems.

Rašo Birutė Ž. „Perskaičiau sausio 12 d. straipsnį „Bičiulystė“, kuris mane labai sukrėtė. Niekada nerašiau laiško, bet šį kartą rankos pačios rašo, o širdis diktuoja. Skaitau ir verkiu, kaip viskas žinoma, pažįstama. Jau greit bus metai, kai esu Amerikoje. Ne smalsumas atvedė mane į šį tolimą kraštą, bet būtinybė, kad kaip nors išgyventi. Neišprotėti. Kaip gyventi? Kai tau 59-neri metai ir esi prastos sveikatos, o pensijos tik 230 Lt, kurių pakanka susimokėti už butą. Tas mano butas — du mažyčiai kambarėliai, kuriuose be mano 85-erių metų mamos ir manęs dar gyvena sūnus su šeima, o joje krykštauja du mažyliai. Mama ligota, sūnus neturi darbo. Ar kas nors gali patarti, kaip mums išgyventi? Ėmiausi visokių darbų — siuvau tokias verslininkei sukneles, kostiumėlius, vyriškas kelnės, striukes. Dirbau dieną, naktį. Kad kaimynai negirdėtų siuvamos mašinos traškėjimo, po apacia pasidėdavau minkštą antklodę. Dirbau nepakeldama nuo mašinos galvos, o užmokestis buvo tik minimalus — už sukneles pasiuvimą — 1 litas; kostiumėlio — 1 Lt. 50 centų, striukės su pamašalu — 1 Lt. 50 cent. Tai buvo masiniai gaminiai, kuriuos „verslininke“ veždavo Baltarusijon, Maskvon ar dar kur kitur parduoti ir pardavinėdavo po 25-45 litus. Vieną kartą ėmė ir nebe-pataisomai sulūžo mano ma-

šina, ir pasibaigė mano darbas. Ėjau iš proto, nemiegojau naktimis, verkiau. Bet reikėjo gyventi! Skolus už butą augo. Galų gale gavau darbą — prižiūrėti 8 mėn. mažylį, tvarkyti dviejų aukštų namą ir virti valgyti. Iš namų išėdavau prieš 7 ryto, grįždavau — sutemus, vakare. Per mėnesį uždirbdavau po 500 litų.

Per savo gyvenimą neįmokau perpardavinėti arba — spekuliuoti, nei sukčiauti. Duoną pelniau doru darbu — savo rankomis, savo sveikata, savo prakaitu. Kai pagalvoji — ar iš gero, mes moterys, sulaukusios pensijinio amžiaus, keliaujame į kitą svieto kraštą, nežinomą šalį, kovojame dėl išlikimo, dėl savo vietelės po ta pacia saule. Ir tik tam, kad išliktumei gyvas? Juk kokia laimė gyventi savo krašte, savo namuose, matyti kaip auga tavo anūkelis, šnekti savo gimtąją kalbą, bet, deja, yra taip, kaip yra. Šiandien aš dekoju Dievui, kad esu Amerikoje, kad po ilgo laukimo ir varginančio ieškojimo, pagaliau gavau darbą, ir kad galiu (o kokia laimė!) padėti savo artimiesiems Lietuvoje! Tikiuosi, kad ateis laikas, bus išmokėtos skolos ir aš vėl grįšiu namo, į Lietuvą. Aš nieko nenoriu užkrauti nei savo, nei svetimiesiems vaikams, o tik noriu padėti. Ir niekas iš manęs negali atimti nei mano tėvynės, nei mano skurdžios pensijos kurią uždirbau, kai pradėjau dirbti, net 16 metų neturėdama.

Gerbiamoji verslininke: Adele Karaliūnaitė iš Šakių, kažko nesuvokia, mąsto kažkaip ne taip — jos pagieža man rodo labai jau menkai paslėptą pavydą. Kažin kodėl mums nurodoma vyksti Baltarusijon.

Nukelta į 5 psl.

KAI TENKA DURTI GALĄ SU GALU

ALGIMANTAS S. GEČYS

Vasario ir kovo mėnesiais vykstant pagrindiniam JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos finansiniam vajui, siekiu skaitytojus supažindinti, kaip ši, plačią bendruomeninę veiklą koordinuojanti, institucija tvarkosi finansiškai. Kaip tai įvykdyti, jau kitas klausimas. Skaitytojas paprastai nenori būti varginamas nei skaičiais, nei statistikos duomenimis. Tai paliktina buhalteriams ir kontrolės komisijoms! Finansiniuose klausimuose kiekvienas turime suformuotą griežtą nuomonę, kurios nelinkę kam nors leisti keisti.

Savonoriškas darbas

Krašto valdybos lėšos

JAV LB Krašto valdybos lėšų pagrindą sudaro: 1. Vasario 16-sios / Kovo 11-sios minėjimų aukos; 2. tautiečių savonoriškai mokamas kulkus metinis solidarumo įnašas; 3. smulkios pajamos iš amerikiečių verslo firmų už LB teiktą organizacinį tarpininkavimą (kredito kortelės, telefoniniai pokalbiai, per internetą narių užsisakyti pirkiniai), ir 4. Lietuvių fondo teikiama parama. Būtina pabrėžti, kad Lietuvių fondas paramą teikia specifinių projektų vykdymui ir išlaidos, susijusios su tų projektų administracija, privalo būti finansuojamos iš JAV LB surinktų lėšų. Lietuvių fondo teikiama parama yra didelis ramstis LB. Fondo kūrėjas ir vadovas prisimenama su dėkingumu.

JAV LB XVI Tarybos priimta samata JAV LB Krašto valdybos veiklai yra 100,000 dol. šiemis kalendoriniams me-

tams. Ši suma padengia Krašto valdybos administracines išlaidas, JAV LB įstaiigos Vašingtone išlaikymą, keturių LB tarybų (Kultūros, Religijinių, Visuomeninių ir Ekonominų reikalų) darbų finansavimą, paramą organizacinei, sporto, mokslo, jaunimo, „trečiosios bangos“ veiklos sritims, paramą PLB ir t.t. Mėnetam JAV LB Krašto valdybos biudžetui subalansuoti 50,000 dol. būtina sutelkti valdymo būdą. Tačiau, pusę samatos numatytų lėšų turi ateiti iš visuomenės paramos — aukų.

„Maironio“ lit. mokyklos „Geležinio Vilko“ būrelio nariai, Sausio 13-osios paminėjimo iškilmėse. Iš kairės: Tomas Vodic, Ramune Jodvalytė, Justinas Novak, Julija Vallee, Martynas Placzyk, Skaitė Jogelaviciūtė ir kiti.

Priežiūra ir kontrolė

Du pareigūnai yra atsakingi už finansinę tvarką JAV LB Krašto valdyboje. Vicipirm. finansų reikalams Juozas Ardušas rūpinasi Lėšų telkimu valdymo bei jos tarybų prašymų pateikimą Lietuvių fondui. Krašto valdybos išdidi-ninkas Ramutis Pliūra, kuris yra profesionalus buhalteris — CPA, administruoja Krašto valdybos išdidi, iš finansų pusės prižiūri LB vienetų veiklą, paruošia pranešimus JAV Mokesčių tarnybai, rūpinasi solidarumo įnašų telkimu ir lėšų iš šalutinių šaltinių suradimu. J. Ardušas ir R. Pliūra asmenyse glaudžiai bendradarbiauja dvejų skirtingų kartų atstovai.

Finansų tvarkyme laikomasi LB tarybos ir Krašto valdybos nustatytų gairių. Išlaidos apmokamos, tik pristatius patvirtintuosius dokumentus. Krašto valdybos reikalais vykstant į tolimą kelionę, apmokama po 12 centų už nuvažiuotą mylią. Palyginimui,

JAV valdžios pareigūnams už nuvažiuotą automobilio mylią skiriama 32 centai. Trumpoms distancijoms nuosavo automobilio naudojimas visai neatlyginamas. Krašto valdybos nariams, kurie taip pat yra išrinkti į LB tarybą, išlaidos, vykstant į tarybos sesiją, net ir minimaliai neatlyginamos. Neatlyginamas viešbučiuose apsistojimas, nors, pateikus sąskaitą, JAV LB išdidi išduoda pažymą, leidžiančią Krašto valdybos nariui išleisti sumą, kaip auką LB, nusiųsiai nuo federalinių mokesčių. Visais būdais stengiamasi būti taupiais ir išlaikyti būtina finansinį skaidrumą visuomenėje. Išdidi knygas kartą metuose tikrina JAV LB kontrolės komisija, kurios pranešimą tvirtina JAV LB taryba.

Būtina pasirūpinti „savo kiemu“

Svarbos ši straipsnį rašyti gal ir nebūtų, jei prieš akis nestovėtų smarkiai sumažėjusi lietuvių visuomenės parama JAV LB Krašto valdybos ir JAV LB švietimo tarybos pravedami finansiniai vajai išiešvijos veiklai paremti kasmet atneša mažėjančias aukų sumas. Tuo tarpu išiešvijos lietuvių dosnumas Lietuvai sparčiai didėja, vien per Lietuvių Bendruomenės įkurtas labdaros institucijas bei fondus, surenkant dešimt kartų didesnes sumas už gautąsias „savajam kiemui“. Tad ir kyla klausimas, kodėl pamiršamas „savo kiemas“, savos išiešvijos institucijos, savųjų vaikų ir vaikiečių lituanistinis auklėjimas bei švietimas? Kodėl nepagalvojama, kad „savojo

kiemo“ reikalų ignoravimas prisideda prie išiešvijos veiklos silpnėjimo, darbuotojų aruodo išsekimo. Einant dabartiniu keliu, išskirtinį dėmesį teikiant vien Lietuvų užgulusioms bėdoms, prarasiame savąją išiešvijos spaudą, neišsilauginsime savo tarpe kultūrininkų, vegetuos mūsų lituanistinės mokyklos, susilpnės organizacijos ir visus mus jungianti LB. O, neišsilaugins tautiniu požiūriu sąmoningų ir pasiaukojančių darbuotojų, ateis laikas, kad neturėsime, kas rūpinasi Lietuvos našlaičiais, vaikais su negalia, medicinine pagalba Lietuvai, išiešvijoje sukauptais archyvais, Lietuvos bažnyčių atstatymu, lietuvių mokyklomis Vilniuje, ir t.t. Būsime lietuvių kilmės amerikiečiai, o ne tautiniai užsigrūdinti, lietuvių puoselėjanti ir Lietuvai padedanti išiešvija.

Kviečiame paremti

Šis yra finansinės paramos prašymas JAV LB darbams išiešvijoje paremti. Prašau ne sau, bet gausiems darbuotojams, aukojantiems savo laiką, energiją ir asmenines lėšas, kad išiešvija išliktų tautininkų savųjų tautiečių užjūryje ir Lietuvos poreikiams. Šiais metais teks stipriai veikti, kad Lietuva 2002 metais NATO viršūnių konferencijoje būtų pakviesta į NATO sudėtį. Tam reikės jungtinės išiešvijos lietuvių akcijos, platių kontaktų, žiniasklaidos dėmesio, įtaigojamo pobūdžio veiklos. Aukos JAV LB gali būti nurašomos nuo federalinių mokesčių. Kiekviena auką yra laukiama. Aukos poveikis didesnis, kai, ją teikiant, truputį „skauda“. Dėkojame!

PASVEIKINTAS KONGRESO NARYS JOHN M. SHIMKUS

Praėjusių metų lapkričio mėnesio rinkimuose didele balsų persvara į JAV Atstovų rūmus trečiai kadencijai buvo perrinktas lietuvių kilmės atstovas John M. Shimkus iš Collinsville, Illinois.

Atstovas John M. Shimkus yra vienas iš kopirmininkų „Baltic Caucus“, t.y. JAV Atstovų rūmuose komiteto Baltijos valstybių reikalais. Todėl labai džiugu, kad atstovas Shimkus ir toliau galės vadovauti šiam svarbiui komitetui, į kurį jungiasi vis daugiau jo kolegų Kongreso narių, tuo patį išpareigojant talkininkauti Baltijos valstybių reikaluose.

Illinois Lietuvių respublikonų lyga palaiko labai artimus ryšius su atstovu Shimkum, kuris yra ir lygos garbės narys. Kaip ir visais metais, šiemet Illinois lietuvių respublikonai pasveikino atstovą Shimkų jo prisiekinimo trečiai kadencijai proga, ir pasiuntė tradicinį ragulį jo įstaigos vaizdų stalui. Čia gražiai respublikonams talkinin-

kavo „Racinė“ kėpykla. Lietuviškas saldumynas — šakotis patraukė į įstaigą atsilankiusių dėmesį ir atstovas Shimkus turėjo ne vienam aiškinti, kas tai per tortas, kaip jis kepamas.

Atsiųsdamas nuotrauką su ta proga jo įstaigoje atsilankiusia Illinois valstijos lt. gubernatore Corinne Wood, reikė padėką ir sakė, jog ragulius visiems patiko, net ir mūsų gubernatoriaus pavaduotojai.

Naujam Kongresui pradėdant darbą, Illinois Lietuvių respublikonų lyga pasveikino ir eilę kitų Kongreso atstovų, jų tarpe Henry Hyde, jam permant svarbias pirmininko pareigas JAV Atstovų rūmų Užsienio reikalų komitete, ir taip pat senatorių Jesse Helms — Senato užsienio reikalų komiteto pirmininką, kuriam išreikšta padėka už padarytus stiprius pareiškimus dėl Lietuvos priėmimo į NATO. Abiems buvo taipogi išreikštas lietuvių susirūpinimas dėl galimų atominių ginklų Karaliaučiaus srityje ir

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 85th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamie stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Ieškau bet kokio darbo
priziūrėti vyresnio amžiaus žmones. Galiu gyventi kartu, vairuoju. Tel. 773-778-3971.

Housekeeper — Companion
Full time, must communicate in English. Must have good references. Elegant location.
Tel. 312-255-1197; 312-255-1919.

Hair Stylists— Earn More
Des Plaines Salon is seeking licensed cosmetologists who want great pay and benefits. If you're customer focused and growth oriented.
Call: 847-317-1382, after 6 PM.

Tel.: 773-935-0472
Pgr.: 708-901-9343
E-mail: Pransee@aol.com
GEDIMINAS PRANSKEVIČIUS
užpildo pajamų mokesčių formas. (Accounting Tax Services).
Pageidaujanti, atvyksta į namus.

MILDUN Medicinos centras
siūlo vieninteliu Čikagoje gydytojo padėjėjo kursų, praktiką atliekant medicinos įstaigoje. Padeda įsidarbinti.
Tel. 847-392-8080.

Parduodamas automobilis
Acura Integra 1991 m.
90,000 mylių, \$2,600.
Turi daug privalumų.
Tel. 815-886-3699.

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
OFF: (773) 225-8761
HOME (708) 425-7160
MOBIL: (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Alexander J. Mockus, LTD Realtors

„BUD“ BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Sinteresuoti skambinkite
BUDRAITIS
Bus. 773-767-6655 mob.: 773-259-3303
Fax 773-767-9618

New Vision
Bus.: 708-361-0800
Voice: 708-361-7820
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĖ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

Downers Grove parduodamas
graus, šviesus „condo“, 2 mieg., 2 vonios, židinis, balkonas. Prie krautuvių ir parko — labai patogus pensininkams! Jūra Gvidas, Baird & Warner, tel. 630-778-1855; namų tel. 630-548-1169.

Išnuomuoju vieną kambarį
materiai už \$200, Ukrainian Village priemiestyje. Geras susisiekimas. Tel. 312-399-8042 arba 312-664-3426, Daiva.

Dėl ligos ir senatvės negalintis gyventi savarankiškai, kviečiu į savo namus gyventi prie Seimos. Labai geras maistas, atskiras kambarys ir nepriklaistiga priežiūra 24 val. per parą. Kaina žema. Skambinti Apoloniijai, tel. 708-387-2067.

Reikalingi du darbininkai naktiniam
KMar parduotuvės valymui Michigan valstijoje. Atlyginimas apie \$1,600 mėn. Kreiptis tik pasiryžusius keltis gyventi. Apgyvendinsime. Reikalingas automobilis. Tel. 773-476-2247 arba 773-612-6136. Palikti žinutę.

Reklamavimui

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA VĖL KVIEČIA JUS...

Praeitais metais jūsų pagalbos ir bendradarbiavimo su kitomis organizacijomis dėka buvo sėkmingai sugrąžinta \$20,000,000 karinė parama, kuri buvo nutraukta mums nepalankių jėgų. Esame dėkingi visiems, kurie supratote šio klausimo svarbą ir šiam laimėjimui pasiekti nepagalėjote jėgų ar aukų. Tikimės, kad tai yra pirmas žingsnis siekiant pilno Lietuvos priėmimo į NATO. Esame pasiryžę tai visokeriopai remti ir laukiame jūsų dalyvavimo šiame žygyje.

Siekiant įstojimo į NATO, ALTas:

- 48% padidino savo įstaigos Vašingtone finansavimą
- Š.m. kovo 8-10 dienomis per JBANC ruošia plataus masto politinę konferenciją Vašingtone
- Dvigubai praplėtė lobizmo štabą Vašingtone

Mums reikia jūsų skubios paramos.

Prašome savo aukomis paremti ALTo veiklą.

Vardas ir Pavardė _____

Adresas _____

Mano auką ALTui \$ _____ E-paštas _____

Lithuanian American Council
6500 S. Pulaski Road
Chicago, IL 60629

Illinois valstijos gubernatoriaus pavaduotoja — Lt. governor — Corinne Wood ir JAV Kongreso narys John M. Shimkus prie Illinois Lietuvių respublikonų lygos dovanoto ragulio.

prašyta toliau remti Lietuvos pastangas tapti NATO nare.
Anatolijus Milunas

• Ir prie dulkėto kelio kai kurie beržai išsiskiria savo baltumu.

Sventinis koncertas „Lietuvių namuose“ Vilniuje.

UNIKALI MOKYKLA VILNIUJE

1990 metais Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministras parašė įsakymą kurti lietuvišką mokyklą vaikams, gyvenantiems už Lietuvos Respublikos ribų. Nuo tada ir prasidėjo Vilniaus vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“ istorija.

Ši mokykla ypač reikalinga buvusių tremtinių vaikams, anūksams. Ne tik tremtiniai, bet ir visi Sovietų Sąjungos gyventojai, išskyrus privilegijuotą nomenklatūrą, buvo mokomi tapti paklusnia tarybine liaudim. Perauklėti jaunimą ir žmones buvo sunku, bet sovietų sistema į tai įdėjo ne tik daug triušo, bet ir pinigų. Jie sukūrė utopinę auklėjimo sistemą. Tokiu būdu visose Sovietų Sąjungoje prasidėjo masinė internetų statyba. Jų daug buvo ir Lietuvoje, tik laimė, kad Lietuvos internatuose buvo ir labai patriotiškai nusiteikusių mokytojų, kurie į kompartijos nurodytą auklėjimo būdą sugebėjo įterpti ir patriotizmą. To nei lašelio nebuvo vaikams, kurie augo Sibire.

Šiuo metu, mokykloje yra apie 250 mokinių, pradedant pirmu skyriumi ir baigiant dvyliktu. Daugumas moksleivių atvyko iš Šiaurės ir Užurales, savo senelių ir tėvų stalininių tremčių vietų. Jie atvyko, nemokėdami savo protinę kalbą, tad ne tik buvo jiems ta senelių žemė svetima, bet ir kalba negirdėta, nes daugelio tėvai buvo sukūrę mišrias šeimas ir namie kalbėjosi vietine kalba, daugiausia rusų. Pradžioje buvo itin sunki. Keli vaikai net grįžo atgal pas tėvus į savo sibirietišką Vidurinės Azijos aplinką. Tie, kurie liko, pamilo Lietuvą ir bus tikrai Lietuvos ateitis, nes jie labai aiškiai suprantą savo kilmę, savo šaknis.

Šiai mokyklai vadovauja Alfondas Rudys, pasižinęs, gausus pedagogas, apsiėmęs panašiais į save, patriotiškai nu-

sistekusiais mokytojais. Mokyklos metraštyje pasakytas: „Gimta kalba atveria vaikams duris į užburtuosius žinių lobius. Auginame gražų sodą nepriklausomai Lietuvai“.

Kadangi lietuviškos tradicijos daugumai vaikų svetimos, buvo draudžiamos sovietų laikais, po to kai kurie papročiai, susikūrus mišrioms šeimoms, buvo prapuo. Šios mokyklos mokytojai moko vaikus ir to — praktiškai. Svarbiausia ir gal net mėgstamiausia tradicija virto Kūčios, kurias visa mokykla švenčia paskutinę dieną prieš Kalėdų atostogas.

Kadangi Kalėdų senelis buvo labai neturtingas, net knygelių negalėjo vaikams dovanoti, keli Amerikos lietuviai, gyvenantys ir dirbantys Lietuvoje, kreipėsi į Los Angeles apylinkėje gyvenančius lietuvius, prašydami kiek nors tiems nuširdiem patriotiškai augantiems vaikams, paaukoti pinigėlių tai įvykdyt. Gen. Jonas Kronkaitis, KAM viceministras Romas Kilkauskas ir buvęs kalifornietis Edmundas Kulikauskas kreipėsi į Liudą Avizonienę, padėti jiems pradžiuginti vaikus. Yra daug ir kitų gerų lietuvių, kurie šią mokyklą įvairiais būdais remia. Tie, kurie prisidėjo ir jau dveji metai iš eilės pragiedrina šią vaikų Kalėdų šventę yra: A. Markevičius, L. Baltėnas, V. ir M. Gedgaudai, Ramunė Dicienė, Z. ir B. Viskantė, Violeta Sutkus, Louise Bedarfas, A. Gulbinas, L. ir P. Avizoniai, Bronė Jucėnienė, S. ir M. Liaukai, Stanislovo Mišneikos pomirtinis palikimas. Kai kurie aukotojai prisidėjo per „Lithuanian Freedom Through Education Fund, Inc.“. Kuris yra registruotas, kaip ne pelno siekianti organizacija su Federal Tax Identification numeriu 65-0352349. Už visų šių aukotojų pasižymintį mokiniai ir mokytojai yra labai dėkingi. Šie vaikai ne tik kartu švenčia gražias

Kūčias, bet dar gauna jiems labai reikalingų knygelių ir smulkių dovanėlių. 1999 metais daugelis jų pirmą kartą pamatė kalėdinį baletą.

Rašant čia didelį išpuolį padarė gen. Kronkaitio pasakojimas apie vieną, gal dešimt metų, mergaitę. Jis pastebėjo, kad mergaitė vis pasižiūri į mandarinus, pasiūlė, kad ji pasiimtų vieną. Ji labai mandagiai padėkojo ir pasakė, kad pirmą reikią ją pasiūlyt kitiems. Po kiek laiko grįžta mergaitė tuščiom rankom, su tuščiu krepšiu. Klausia generolas, tai kur tavo mandarinukas? Ji sako, nebėko, bet nieko, gal kitais metais teks ir man vieną paragaut. Kai patys matome ir girdime, kad Lietuvoje galima pirkti, ko tik nori, yra teisybė; ko mes dažnai nepagalvojame, kad daug tų kasdieninių dalykų neperka eilinis lietuvis darbininkas, o kas pirkis tokių vaisių vaikams, bendrabutyje gyvenantiems, kuriems vos užtenka pinigų paprasčiausiam maistui pagaminti, tai kai kurie iš jų yra matę tuos dalykus tik parduotuvių languose ar reklamoje. 2000-aisiais, kiek teko girdėt, užteko mandarinų, bent po vieną, visiems „Lietuvių namų“ auklėtiniais. Kaip būtų gražu, jei mes kasdien atsimintumėm, ypač kai valgom vaisių, kuris Lietuvoje neauga, idėi į kokią specialią dėžutę, tuos kelis centus to vaisiaus kainą — ir metų gale perduoti Sibiro vaikams „Lietuvių namuose“. Tokiu mažu pasiaukojimu per visus metus, patys labiau įvertintumėm tą, ką turim ir suteiktume tiems vaikams didelį malonumą, kad jie tikrai nėra užmiršti, kad mes tikim Lietuvos ateitimi.

Jeigu kas norėtų prisidėti, aukas galima siųsti šiuo adresu: Lithuanian Freedom Through Education Fund, Inc., 25802 Prairiestone dr., Laguna Hills, CA 92653. Liuda Avizonienė

GELBĖKIME LIETUVIŠKĄ PARAPIJĄ

Labai skaudu, kai tenka išgirsti apie nemalonumus mūsų — Švč. M. Marijos Gimimo — parapijoje Marquette Parke. Klebonui ši parapija yra tik antraeilės pareigos, vargonininkas taip pat ruošiasi kitur išsikelti ir tik retkarčiais sugrįžti Mišioms. Kyla klausimas, ar gali parapija išsilaikyti iš antraeilininkų?

Gal galima rasti kompromisą ir tą klausimą išspręsti? Jeigu kasmetinis parapijos biudžetas yra apie pusę milijono dol., tai kodėl negalime turėti vargonininko, kuris galėtų dalyvauti visose mišiose, kaip ir lenkų ar kitoje parapijoje? Kada atliekamos iškilmingos Mišios, žmonės gausiau renkasi, nuosirdžiau mel-džiasi.

Man atrodo, kad reikia kuo skubiausiai sukviešti parapijos susirinkimą (po sekmadienio Mišių) ir viską apspręsti. Prisiminkime mūsų mylimą buvusį kleboną Joną Kuzinską — jis tikrai rūpinosi savo parapija ir jos reikalais jam buvo visuomet pirmieji. Todėl ir parapija klestėjo. Žmonių nuotaikos buvo giedrios. O dabar mes esame nežinioje, prisilegti...

Bronius Blekys
Chicago, IL

PILIETYBĖ IR TAUTYBĖ

Lietuviai, kurie priima JAV pilietybę ir tuo pačiu metu atsisako Lietuvos pilietybės, neperanda savo tautinės tapatybės, palieka lietuviškas Lietuvos vyriausybės neturėtų nurašyti tokių JAV lietuvių nuo tautos kamieno. Dauguma tokių lietuvių — JAV piliečių ir toliau palaiko ryšius su savo artimaisiais Lietuvoje, įvairiais būdais juos remia, stengiasi įdiegti lietuvių tautinės savimonės jausmą savo vaikams ir anūksams.

Aš siūlyčiau, kad Lietuvos vyriausybė sudarytų lengvatines sąlygas lietuviams — JAV piliečiams — apsilankyti Lietuvoje be vizų, o tiems lietuviams — JAV piliečiams, kurie apsisprendę sugrįžti gyventi į Lietuvą, kad būtų sudaromos lengvatines sąlygas atgauti Lietuvos pilietybę.

Gal geriausia išeitis būtų, kad Lietuvos Seimas priimtų dvigubos pilietybės įstatymą, kuriuo remiantis, lietuvių imigrantai, priėmę JAV pilietybę, neprarastų Lietuvos pilietybės. Atrodo, kad ir kitose valstybėse egzistuoja dvigubos pilietybės įstatymai.

Per paskutinius JAV prezidento rinkimus teko skaityti spaudoje, kad keltas tūkstančių Floridoje registruotų JAV piliečių, gyvenančių Izraelyje, dalyvavo JAV prezidento rinkimuose per JAV konsulatą.

Vytautas Musonis
Oak Lawn, IL

GAL IR MUMS PASISEKS

Esu JAV ne taip seniai, tačiau susidomėjęs seku visus su Lietuva susijusius įvykius, skaitau spaudą, klausau radijo. Tik atvykus čia, atrodė, kad lietuviškasis gyvenimas verda tik pokarinių emigrantų tarpe. Dabar matau, kad ir naujosios, kaip ją vadiną — „trečiosios bangos“ — lietuvių yra įsijungę į lietuviškąją veiklą, jų balsai skamba radijo laidoje, televizijoje, laikraščiuose jau gali rasti vis daugiau jų rašytų straipsnių.

Labai maloniai nustebino ir kartu sujaudino sekmadieninė TV laida, kurioje buvo nagrinėjamos dvigubos Lietuvos pi-

lietybės problemos. Pasirodo, kad jaunieji tautiečiai Amerikoje ne tik „pinigą kala“. Jiems rūpi ir kitokios problemos. Pritariu ir palaikau laidoje pasiūlytą mintį, kad visi lietuviai turi teisę vadintis Lietuvos piliečiais, nesvarbu, kuriuo metu ir kokių aplinkybių vedami, jie išvyko iš Lietuvos. Nei vieno iš mūsų iš ten niekas neišvarė, visi vazavo me savo noru. Vieni bėgo nuo sovietų, kiti — nuo skurdo, bado. Taigi, manau, Lietuvos valdžiai nereikėtų atšrinti santykių tarp dviejų lietuvių. Kodėl anksčiau atvykusio anūks, neretas dar ir nemokantis lietuvių kalbos, nesunkiai gali įgyti Lietuvos pilietybę, o aš, gimęs lietuviu, turiu prašyti prezidento malonės, išrodydamas savo nuopelnus Lietuvai? Už kokių nuopelnus tada čia gimę ir auge lietuviškos kilmės asmenys, užpildę keletą dokumentų, gali gauti tą pilietybę?

Istorijos rato nepasukusi atgal, bet būtų įdomu sužinoti, kokiomis aplinkybėmis gimė ta įstatymo pataisa, numatanti dvigubą pilietybę pabėgėliams nuo sovietų okupacijos? O gal ir mums, „naujesiems“, reikėtų ne tik susiburti, bet ir „susimesti“ po centą? Gal Lietuvos ir nenupirktumėme, bet įstatymui užtektų... Nors nesu daktaras ar advokatas, bet šiek tiek galėčiau ir aš prisidėti.

O jeigu visi rimtai, tai, mano manymu, įstatymas turi tarnauti žmogui. Jei taip nėra — įstatymą reikia keisti. Demokratijos paauglystė išgyvenančioje mūsų tėvynėje įstatymų keitimas nėra naujiena. Šiandien priėmė, rytoj — vykdo, poryt — jau atšauktas. Gal ir mums pasiseks?

Arnas Stankevičius
Chicago, IL

ISTORINIS ĮVYKIS

Tiesiog istorinis įvykis! „Dypukai“ sutaria su „tarybukais!“ Praeitais savaitės A. Reneckio lietuvių televizijos laidoje išgirdome vieningą dviejų lietuvių generacijų, tarp kurių anksčiau nesijautė labai didelės meilės vieni kitiems, nuomonę. Lietuviai susivienijo, reikalaujami išsaugoti Lietuvos pilietybę visiems, kas nenori jos prarasti. Valio R. Narušienė, kurios ramūs ir svarūs argumentai paprastai ir aiškiai įrodė, kad dabar galiojantis Lietuvos įstatymas reikalingas paties. Nelabai supratau, kieno interesus gynė Lietuvos oficialus atstovas. Valio „retėjai bangai“, išklusiai šią problemą.

Rimas Aleknonis
Downers Grove, IL

PRIDURTI POSMĄ HIMNUI

Po dešimt metų atgaautos nepriklausomybės gavau įkvėpimą pridurti posmą mūsų himnui. Siūlau jame pagaliau paminėti ir Tą, nuo kurio mūsų gyvastis priklauso.

Supraskime, kad jis nėra oficialus, tačiau šiame laikotarpyje jam leistina vienkartiniai pasirodyti „Drauge“. Artėja proga — Vasario 16-ji — pabandyti jį įgyvendinti.

Tegul laisvės varpas mūsų Nenustoj skambės Tavo šventoj žemėj, Dieve, Lietuvos globėjau.

Eugenijus Korzeniauskas
Grand Rapids, MI

TAUTOS HIMNAS

Jau daugiau nei šeši šimtai metų praėjo, kai lietuviai buvo

apkrikštyti (tik, deja, dar vis negali atsikratyti pagonybės likučių, švenčia kažkokią „Bluko“ („Draugas“, 2000.12.28, 1 psl.), rasos ir dar kitokias pagoniškas šventes. Net ir tautos himne kreipiamės į saulę, kad Lietuvos tamsumus pašalintų. Taip giedojame ir pirmąjį nepriklausomybės laikotarpį, kol prisišaukėm tą išgarsintą Stalino saulę, kuri žmonių smegenis taip išdegi- no, kad jie nebežino, kas jie yra (kažkokie kosmopolitai), o tautybės, patriotizmo sąvokos visai neprimintos.

Nejauku, kai per mūsų tautinės šventės Dievo namuose dar ir dabar kreipiamės į saulę, kad ji Lietuvos tamsumus pašalintų (ji kiekvieną rytą pateka ir be prašymo), bet žmonių širdis ir protą apšviestį gali tik pats Dievas. Tad kreipkimės į Jį: „Tegul Dievas Lietuvos tamsumus pašalina“. Tuomet ir Vincas Kudirkas, būdamas Dievo prieglobstyje, ramiau pasijus.

Ypač būtų gražu, kad mūsų katalikiškos organizacijos jaunimas (ateitininkai), būtų tie pradininkai, kurie suėję į didelį būrį, vietoj į saulę, kreiptųsi į Dievą.

Valerija Kasulaitytė
Žadeikienė
Oak Lawn, IL

PAGALVOKIME, KĄ SAKOME, YPAČ SPAUDOJE

Praėjo Amerikos prezidento rinkimai ir turime George W. Bush JAV prezidentu, o jo patarėją Amerikos saugumo reikalams, dr. Condeleezza Rice.

Kada vyko rinkiminė kampanija galbūt, žiūrėdami pro partinius akinus, vieni atstariau pasisakėme už vieną, kiti už kitą kandidatą. Bet, skaitant Algimanto Gečio, Broniaus Nainio ir kitų komentu-

torius „Drauge“, vis buvo užsimenama, kad tada gubernatorius George W. Bush neturi aukšto išsilavinimo, nepasijusi aukšto mentaliteto ir stokoja patirties užsienio politikos reikaluose, o jo būsimoji patarėja dr. Condeleezza Rice kalta, kad buvęs prezidentas George Bush, jos patariamasis užslds Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pripažinimą, kad jai Afrika artiau širdies. Jie abejoja, ar gubernatorius Bush ir ji, bus palankūs

NATO plėtrai. Nors skaitė Respublikonų partijos platformoje ir gub. Bush aiškius pasisakymus už NATO plėtrą.

Rinkimai praėjo. Naujas prezidentas savo įvesdinimo kalboje aiškiai pasisakė, kad ves aiškiai ir tvirtą užsienio politiką. Už NATO plėtrą, įskaitant ir Baltijos šalis, girdime iš naujo Valstybės sekretoriaus generolo Colin Powell lūpų. Taip pat palankūs vejai pučia ir Kongrese. Už NATO plėtrą, girdime iš senatoriaus Jesse Helms, kuris yra Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininkas.

Bet štai ir vėl, skaitydamas „Drauge“, sausio 27-tos „Mės ir pasaulis“ skyriuje, Broniaus Nainio komentaruose — „Naujas JAV prezidentas“, randu komentarą: „Tad, ar iš respublikono, dargi nedaug užsienio politikoje patyrusio, tos rimtos pagalbos galima tikėtis. Demokratai mūsų nau-dai lyg ir aiškiau buvo pasisakę, tuo tarpu respublikonų rinkiminė veikla to klausimo užtikrintai neišryškino“. Vėl keliamas asmeninis užmetimas, kad naujas prezidentas neturi patirties, kad juo negalima pasitikėti, ir toks pat priekaištas respublikonams.

Norėčiau pasakyti tiems, visai žinantiems: parodykite man nors vieną žmogų, kuris užgimė viską žinodamas? Man atrodo, kad gyvenimas yra mokykla ir kiekvieną dieną vis ką nors naujo sužinome, išmokstame, plečiame savo akiratį. Jau pirmosios dvi savaitės rodo, kad naujas prezidentas, yra tvirtos charakterio. Laikosi rinkiminės kampanijos metu duotų pareiškimų. Todėl neabejoju, kad laikysis ir pareiškimų dėl NATO plėtrės ir Lietuvos pakvietimo įsijungti į NATO 2002 metais.

Baigiant kviečiu susilaikyti nuo užgauliojančių komentarų. Turimas pastabas galime išreikšti ir mandagiais žodžiais. Žinokite, mūsų spaudą skaito ne vien lietuviai, ją skaito ir kiti. Nekultūringi komentarai, ypač, kada išeina iš mūsų vadovaujančių asmenų, neduoda mums visiems garbės. Tad, darydami komentarus, ypač spaudoje, pagalvokime.

Jonas Urbonas
Amerikos Lietuvių
respublikonų federacijos
pirmininkas

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“.
„DRAUGA“ atmintime savo testamente.

A. † A.

KOSTĖ MIKUŽIS

Mirė 2001 m. vasario 7 d., sulaukusi 74 metų. Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Marquette Parko rajone. Gimė Lietuvoje, Rietavo rajone, Girėnų kaime. Nuliūdę liko: sūnūs Petras, marti Terri, Zigmars Jr., marti Donna, Juozas, marti Lora, Antanas, marti Judita; anūakai Steven, Constantine, Tadas, Tomas, Tara, Alyssa, Juozukas ir Pauliukas; sesuo Vanda Šimkienė su šeima, svainė Vanda Šerpytė su šeima Lietuvoje, kiti giminės ir draugai.

A. A. Kostė priklausė Švėkšniškių klubui. Velionė pašarvota šeštadienį, vasario 10 d. nuo 4 v.p.p. iki 8 v.v. ir sekmadienį, vasario 11 d. nuo 2 v.p.p. iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Rd. (arti Derby Rd.), Lemont, IL 60439. Pirmadienį, vasario 12 d. nuo 9 v.r. iki 10 v.r. velionė bus pašarvota Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St., Chicago, IL. Laidotuvis įvyks pirmadienį, vasario 12 d. 10 v.r. a.a. Kostė bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kvietiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnūs, marčios, anūakai, sesuo, svainė.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

Mokslų metų pradžios šventė „Lietuvių namuose“ Vilniuje, kur įkurta unikali mokykla buvusių tremtinių atžaloms.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Labdaros vakare dalyvavo kun. Juozas Vaišys ir Birutė Jasaitienė.

Pranceska Pilibaitienė, gimusi 1942 m. kovo 23 d. Pakruojuje, mirė vasario 4 d. Cook County ligoninėje Čikagoje. Nulindę liko vaikai Lietuvoje ir užstamė Čikagoje. Šv. Mišios už velionės sielą bus laikomos vasario 11 d., sekmadienį, 10:30 val. r. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Operos primadona solistė Violeta Urmanavičiūtė atvyksta į Čikagą ir balandžio 21 PLC įvyks jos pirmas susitikimas su lietuviais. Solistės Violetos Urmanavičiūtės ir solisto Vaido Vyšniaus koncertą rengia JAV LB Kultūros taryba.

KUNIGAS A. ŽYGAS – „SEKLYČIOJE“

Šių metų sausio 17 d. „Seklyčioje“ – šventiška nuotaika. Laukiame Čikagoje gimusio, o Lietuvoje, Kauno arkikatedros bazilikoje, jubiliejiniais 2000 m. birželio 29 d. kunigus įšventinto Arvydo Žygo. Ne nuostabu, kad salėje trūksta vietų.

Renginių vadovė E. Sirutienė pasveikina atsilankiusius, kurių tarpe matome dr. P. Kisielių su žmona, Pedagoginio lituanistikos instituto direktorę Stasę Petersonienę ir daugelį kunigo Arvydo bičiulių bei gerbėjų. JAV LB Socialinių reikalų tarnybos pirmininkė Birutė Jasaitienė sveikina kunigą Arvydą, kuris užaugs lietuviškoje Čikagoje pasiekęs savo užsibrėžtą tikslą tapti kunigu. B. Jasaitienė pasiūlydama, kad kunigas nepamiršo aplankyti vyresniųjų ir prašė, kad kai tik bus Čikagoje, ir vėl mus aplankytų. Tuo patiu ji paprašė kunigą Arvydą pasidalinti savo ligšioliniais išgyvenimais.

Kunigas Arvydas Žygas apsidžiaugė, pamatęs salėje tiek daug jam mielų žmonių. Sakė, kad jubiliejiniais metais Lietuvoje buvo ypatingai pasirušta. Daug seselių, vienuolių, kunigų atvyko iš Vakarų pasaulio. Ypač daug iš Prancūzijos – vienuolių, evangelizacijos skelbėjų, evange-lijų. Jie džiaugiasi, matydami tiek daug gerų žmonių, kurie gyvena krikščionišką gyvenimą ir sako: „Kaip gera mums čia būti! Norime daugiau žinių apie Lietuvos istoriją, kultūrą, papročius ir t.t. Norime čia būti ir dirbti“.

Kunigas Arvydas dirba su neigiamaisiais. Štai ką jis sako žmonėms: „Aš esu jūsų daktaras, atėjau jūsų pagydyti. Jūs turite manęs klausyti. Neduosiu jums vaistų piliulių pavidalu, o išrašysiu kitą receptą. Štai jis. Turite bent 10 kartų iki pietų nusišypsoti. Turite ką nors linksmo vienas kitam pasakoti, turite ką nors gražaus apie vienas kitą pasakyti“. Kunigas daktaras galvoja, kad jo pacientai pamažu sveiksta.

Labai gražus ir mielas širdžiai yra Pažaislio vienuolynas, kuris sutraukia žinias.

Turite dar vieną galimybę nemokamai konsultotis su patyrusiu imigracijos advokatu! Pasinaudokite tuo. Norėdami daugiau sužinoti apie LIFE įstatymą, daugeliui atveriantį galimybes legalizuotis, ateikite į vasario 18 d. organizuojamą susitikimą su specialiu imigracijos advokatu Paul Costronovo. Susitikimas vyks po 10:30 v.r. šv. Mišijų Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje parapijos salėje, Marquette Parke. Į lietuvių kalbą vers advokatas Algimantas Kėtelis. Susitikimą rengia parapija ir JAV LB Socialinių reikalų taryba.

„Seklyčioje“ – šventiška nuotaika. Laukiame Čikagoje gimusio, o Lietuvoje, Kauno arkikatedros bazilikoje, jubiliejiniais 2000 m. birželio 29 d. kunigus įšventinto Arvydo Žygo. Ne nuostabu, kad salėje trūksta vietų. Renginių vadovė E. Sirutienė pasveikina atsilankiusius, kurių tarpe matome dr. P. Kisielių su žmona, Pedagoginio lituanistikos instituto direktorę Stasę Petersonienę ir daugelį kunigo Arvydo bičiulių bei gerbėjų. JAV LB Socialinių reikalų tarnybos pirmininkė Birutė Jasaitienė sveikina kunigą Arvydą, kuris užaugs lietuviškoje Čikagoje pasiekęs savo užsibrėžtą tikslą tapti kunigu. B. Jasaitienė pasiūlydama, kad kunigas nepamiršo aplankyti vyresniųjų ir prašė, kad kai tik bus Čikagoje, ir vėl mus aplankytų. Tuo patiu ji paprašė kunigą Arvydą pasidalinti savo ligšioliniais išgyvenimais. Kunigas Arvydas Žygas apsidžiaugė, pamatęs salėje tiek daug jam mielų žmonių. Sakė, kad jubiliejiniais metais Lietuvoje buvo ypatingai pasirušta. Daug seselių, vienuolių, kunigų atvyko iš Vakarų pasaulio. Ypač daug iš Prancūzijos – vienuolių, evangelizacijos skelbėjų, evange-lijų. Jie džiaugiasi, matydami tiek daug gerų žmonių, kurie gyvena krikščionišką gyvenimą ir sako: „Kaip gera mums čia būti! Norime daugiau žinių apie Lietuvos istoriją, kultūrą, papročius ir t.t. Norime čia būti ir dirbti“.

Kunigas Arvydas dirba su neigiamaisiais. Štai ką jis sako žmonėms: „Aš esu jūsų daktaras, atėjau jūsų pagydyti. Jūs turite manęs klausyti. Neduosiu jums vaistų piliulių pavidalu, o išrašysiu kitą receptą. Štai jis. Turite bent 10 kartų iki pietų nusišypsoti. Turite ką nors linksmo vienas kitam pasakoti, turite ką nors gražaus apie vienas kitą pasakyti“. Kunigas daktaras galvoja, kad jo pacientai pamažu sveiksta.

O. Lukienė

Skelbimai

Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Pacifico, Chicago, IL 60632.

Penktadienį, vasario 16 d., 7 val. v. Bočių menėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte „Atviro žodžio forum“ dalyvaus Julius Šmulskštys, Zenonas Rekašius, Antanas Grina, Jonas Pabedinskas, Danutė Bindokienė ir Bronius Nainys. Tema – „Lietuva – nepriklausomybės dešimmetis“. Visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos Vaikų globos būrelis.

Vasario 16-toji „Tėviškės“ ev. liuteronų parapijoje, Čikagoje, bus švenčiama sekmadienį, vasario 11 d., 10:30 val. ryte bus laikomos šventiškos pamaldos. Pamokslą sakys kun. Jonas Liorenčas, svečias iš Lietuvos. Giedos parapijos choras, vadovaujamas Jūratės Lukminienės. Po pamaldų – minėjimas parapijos salėje. Kalbės kun. J. Liorenčas. Jaunimas deklamuos eilėraščius, o Moterų draugija ruošia cepelinų pietus. Pietų aukos skiriamos vargstantiems Lietuvoje. Visi parapijiečiai ir svečiai kviečiami šioje šventėje dalyvauti.

Mieliniais blynais vaišinime šį sekmadienį, vasario 11 d., tuoj po šv. Mišijų Pal. J. Matulio misijoje apie 12 val. Pasaulio lietuvių centre didžiojoje salėje. Skaniai pavaišysime ir pabendrausime.

Šv. Mišios Pal. J. Matulio misijos bažnyčioje sekmadienį vyks 9 ir 11 val., šokiadieniais – 8 val. r. Susitinkimo klausimas (išpažintinis) sakrosomos šeštadieniais nuo 4:30 iki 5:15 val. p.p. Taip pat visada galima pasiprašyti kapeliono po šv. Mišijų išklausyti išpažinties arba susitarti dėl patogesnio laiko. Gimtų kūdikiui, reikia susitarti su misijos kapelionu dėl krikšto datos. Rengiantis turtumėte kuo anksčiau susitarti su misijos kapelionu dėl santuokos datos ir ne vėliau kaip prieš keturis mėnesius pradėti rinkti reikiamus dokumentus. Artimieji yra įpareigoti pasirūpinti Ligonių sakramentu. Kai ligonio būklė neleidžia laukti ir pasikviesti norimą kunigą, per ligoninės darbuotojus lengva iškviešti ligoninę aptarnaujantį kunigą. Pal. J. Matulio misijos kapelionas yra kun. Algirdas Paliokas, SJ (tel. 630-257-5613).

Parodos

„Time – taip pavadinta paroda apie laikrodžius ir laiką, vykstanti Mokslo ir pramonės muziejuje (57 ir Lake Shore Drive). Laikrodžiai iš viso pasaulio, o taip pat įvairiausi matavimo, navigacijos prietaisai, chronometrai demonstruojami pirmadieniais-penktadieniais nuo 9:30 iki 4 val. p.p.; šeštadieniais-sekmadieniais – nuo 9:30 val. r. iki 5:30 val. p.p. Keturtdieniais įėjimas – nemokamas. Informacija tel. 773-684-1414.

Taip kalbėjo kunigas Arvydas Žygas. Atsidedodami prelegentui salė prapliupo gausiais plojimais. Popietės vadovė E. Sirutienė dėkojo kunigui Arvydui Žygui už optimistiškai nuteiktą paskaitą, kuri atgaivino viltį, kad ir vėl kada nors Lietuva bus sveika! Dėkojame E. Sirutienei ir linkime nepailstamai dirbantis Tėvynės ir vyresniųjų nau-dai.

„Žiburelio“ mokyklos mokinukai su savo mokytoja, I. kairės: Elytė, Gabrytė, Monika, Audra, Adomas, mokytoja Giedrė, Goda, Antanas, Jonas, Vaida ir Matas.

Vasario 25 d. po 11 val. r. šv. Mišijų Pasaulio lietuvių centre vyks metinis PLC narių susirinkimas.

NEGIRDĖTA DAINININKĖ

Amerikos lietuvių radijas vasario 25 d. rengia Aušros Stasiūnaitės koncertą. Tai ne daug kam iš mūsų regėta ir girdėta dainininkė. Ji yra legendinio Margio – žymaus baritono Jono Stasiūno dukra ir Čikagoje gyvenančios dailininkės Aldonos Pečiūrienės sesuo. Sol. Aušra Stasiūnaitė – kolaratūrinio atspalvio mezzosopranas. Dainininkei akompanuos pianistė Gintė Cepinskaitė.

1976 m. Aušra Stasiūnaitė baigė Lietuvos valstybinę konservatoriją (dabar Lietuvos Muzikos akademiją). Studijų metais dalyvaujama Tbilisuje surengtame VII Michail Glinka konkurse užėmė pirmąją vietą. Debiutuodama Lietuvos Operos ir baleto teatre pateikė Zibelio vaidmenį Gounod operoje „Faustas“. Kiek vėliau jai buvo pripažinta pirmoji premija XXVII Gian Battista Viotti tarptautiniame konkurse Italijoje. Šis laimėjimas atvėrė duris į Milano Teatro alla Scalla, kuriame ji stažavo garšio pedagogo R. Pastorino, A. Campogagliani ir A. Beltramo klasėse.

Grįžusi į Vilnių, dainininkė tęsė darbą Lietuvos Operos ir baleto teatre. Neapsiribodama operos scena, dažnai koncertavo Lietuvoje ir užsienio valstybėse. Dainininkės repertuarą sudaro didelis kiekis operų arijų, lietuvių ir kitų tautų liaudies ir populiarios klasikos dainų.

Aušra Stasiūnaitė dirba pedagogu darba. Ji yra Lietuvos muzikos akademijos dainavimo katedros docentė. Prieš kelis metus ji dėstė Venesuelos Dainavimo akademijoje.

Aušra Stasiūnaitė gali didžiulius gausius magnetofoninius įrašus. Ne per seniai išleistoje CD (kompaktinėje plokštelėje) įrašytas operų arijų, Lotynų Amerikos ir populiarios klasikos repertuaras.

Anatolijaus ir Sigitos Šlūtų vadovaujamo Amerikos lietuvių radijo rengiamas koncertas vyks vasario 25 d. 3 val. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Koncerto bilietai platunami „Seklyčioje“, Marquette Parke. Bilietų galima užsisakyti ir Amerikos lietuvių radijo telefonu 773-847-4903. ptr.

Marquette Parko lietuvių namų savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyks vasario 16 d., penktadienį, 6:30 val. v. Švč. M. Marijos parapijos salėje. Nariai ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti, nes yra labai daug reikalų aptarti.

Idomu

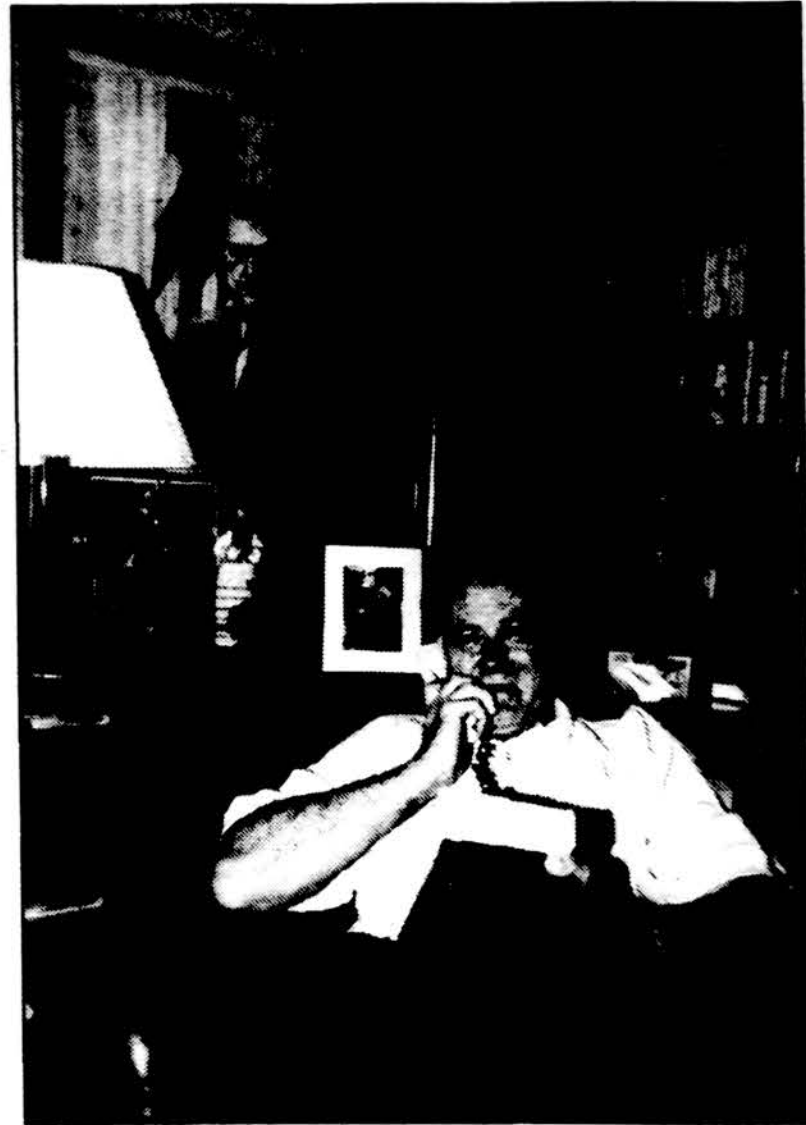
Kas mene tebėra modernu, o kas pasenę? Kur baigiasi senasis dailes stilius ir prasideda naujasis? Ar modernumas yra tai, kuo pulsuoja menininko gyvenimas? Penkių savaitų paskaitų seriją (paskaita vyksta penktadienį 11 val. r. arba šeštadienį 12 val.) apie daile jums siūlo The Art Institute of Chicago (Michigan ir Adams, tel. 312-443-3680). Paskaitų tvarkaraštis toks: „Primityvizmas: Gauguin ir Matisse“ (vasario 23-24 d.), „Kubizmas ir futurizmas: Picasso ir Picabia“ (kovo 2-3 d.), „Amerikos modernizmas“ (kovo 9-10 d.), „Dada ir surrealizmas: Duchamp ir Kahlo“ (kovo 16-17 d.), „New Yorko menas: 1940-1950“.

Parodos

Senosios Jeruzalės nuotraukos, fotografuotos 1890-aisiais – 1925-aisiais, eksponuojamos Chicago Cultural Center (78 E. Washington). Ši paroda, pavadinta „Šventoji žemė tyrinėtojo akimis“, ir keletas kitų įdomių parodų veikia pirmadieniais-trečiadieniais nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; ketvirtadieniais – nuo 10 val. r. iki 9 val. v.; penktadieniais – nuo 10 val. r. iki 6 val. v.; šeštadieniais – nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; sekmadieniais – nuo 11 val. r. iki 5 val. p.p. Čia taip pat kasdien 12:15 val. p.p. atliekama muzika: klasikinė – pirmadieniais ir trečiadieniais; džiazas – antradieniais; „pop“, „folk“ ir „country“ – ketvirtadieniais.

Kad pamatytumėte Kremliaus lobius, neturite vykti į Rusiją – The Field Museum iki kovo 30 d. demonstruoja daugiau kaip 120 meno dirbinių, papuošalų, žymiuosius Faberge kiaušinius, menišiausius brangakmenių inkrustacijas, bažnyčios papuošimo daiktus, paskolintus iš valstybinio Moskvos Kremliaus muziejaus. Čikagos muziejuje taip pat ruošiamos paskaitos apie Rusijos meną ir kultūrą.

Vasario 11 d., sekmadienį, 5:30 val. p.p. bus rodomas filmas, vyks paskaita ir vaišės. Kovo 3 d., šeštadienį, 2 val. p.p. rengiama paskaita „Didieji Rusijos istorijos žmonės“. Kovo 24 d. 2 val. p.p. atvykusieji išgirs pasakojimą „Rusijos veidas“, kuriame bus bandoma susieti su politinio gyvenimo įvykiais. The Field Museum įsikūręs 1400 South Lake Shore Drive; tel. 312-665-7400.

Valdas Adamkus Čikagoje, 1998 m. spalio 19 d. Džozas G. Barysaitės nuotr. Šios fotografijos paroda apie Lietuvos Respublikos prezidentą ir prezidentūrą bus atidaryta šį šeštadienį, vasario 10 d., 4 val. v. Jaunimo centre, Ciurlionio galerijoje.

2001 m. sausio mėn., pagerbdami mirusiųjų atminimą, „LIETUVOS VAIKŲ VILČIAI“ aukojo:

a.a. Mildos Volodkienės atm.: Algis ir Danutė Liaugaudas, Edmundas ir Jūratė Jasiūnas, Alfonsas ir Vanda Rauckinas, Rugilė Šlapkauskas, Puckaway Rod & Bottle Club, Arvydas ir Eglė Paulikas, Pujas ir Regina Bielskus, David ir Laima Braune, Rimas ir Danguolė Griškelis, Sylvia Krumpis, John ir Janina Nalis, Paul ir Aldona Riškus, Edward ir Regina Modestas, Vincas ir Ramunė Lukas, Raimundas ir Danutė Korzonas, Kęstutis ir Dalia Jecius, Jonas ir Jūratė Variakojis, Hatmaker Isabela, David ir Karen Haugen, Rose M. Saluke-Ebel, Isabel Greco, Edmund ir Lisa Leips, WSTE-Western Springs School of Talent Education, Kenneth ir Rūta Dudzik, Gediminas ir Roma Bielskus, Laura Laučiūtė, Richard A. Gevis, Christopher Reilly, Terry Maduzas ir Sandy Gamez, Robert ir Phyllis O'Roark, Douglas ir Elizabeth Panozzo, Care & Counseling Center (Westmont, IL), Andrea Zwit, Paul ir Linda Sneed, Randy ir Patricia Roberts, McDonald's Corporation (Oak Brook, IL) - \$2,205;

a.a. Irenos Mitkus atm.: Roman ir Nina Biliūnas, Leonas ir Ann Marie Juraitis, Vacys ir Cecilia Mitkus - \$125;

a.a. Pranės Paulienės atm.: George Budzeika, Staškų-Laurų šeimos, Edward ir Albina Jurgelaitis - \$190;

a.a. Edvard A. Laucius atm.: Stephanie E. Laucius Educational & Charitable Foundation - \$500;

a.a. Broniaus Underio atm.: Antanas ir Viktorija Valavičius - \$50;

a.a. Salomėjos Kalvėnas atm.: Leonas Petronis, Ronald ir Stephanie Arambula, Elizabeth Muston, velionės artimieji per Dalią Kalvėnaitę - \$365;

a.a. Auksės Kaufmanienės atm.: Ramūnas ir Skirma Kondratas, Kazys ir Marija Almenas, Donatas ir Gina Skučas, Tadas ir M. Meilė Mickus, Algimantas ir Teresė Landsbergis, Romas ir Nerija Kasparas, Ross ir Angele Bailey, Kęstutis ir Milda Čižionas, Rūta Penkiūnas, capt. Eduard ir Ramunė Dailidė, dr. Petras Kaufmanas, Jurgis ir Elvyra Vodopalas, Fred ir Eleonor Flohr, Irena Pluškaitis, Ruth Bornhof, Leonas ir Sigita Tomkus, Redford ir Virginia Williams, Liuda Daunius, Edward ir Marlene Macmillan, Kathleen N. Edwards, sūnų Aro ir Viktoro draugai, George Nguyen, Teak K. Min, J. Richard ir Kay D. Jennings, Michael Scheier ir Karen Matthews, William ir Mary Farrell, Kathleen A. Rohulich, Brad Wilson, Marion Hartung, Phyllis Sholinsky, Andrew ir Nancy Ernst, dr. David Krantz, Roberta Kiver, QWEST (Denver, CO), Patricia Kuhrtz, Nancy L. Geller, Alexander Robertson, Marilyn Gordon, dr. James ir Daphne Blumenthal, Ignas K. Skrupskelis, Mykolas ir Audronė Pakštys, Dean Cheng, David ir Deborah Snow - \$3,032;

a.a. Antano Jarušo atm.: Antanas ir Viktorija Valavičius - \$50;

a.a. Valterio Lendraitio atm.: Grace ir Werner Burstein, Irena Jansonas, LB Cape Cod apylinkė (Osterville, MA), Elena Strazdas, Danutė Balta-Janson, Marija ir Vladas Židžionas, Julija ir Jonas Kontautas, Sofija Galdikas, Aurelija Borges, Yvonne DeBruin, Marija Baltauskas, Regina ir Alfonsas Petrutis, Anna Adams, Ernest Bludnikas, Rima ir Romas Brickus, Lionė ir Algis Simonaitis, Vida Margaitis, Elena Simanavičius - \$522.

Užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuoširdžiai dėkojame aukotojams. „Lietuvos Vaikų viltis“ padeda negaluojuantiems, tačiau turintiems viltį ir galintiems pasveikti Lietuvos vaikams. „Lietuvos Vaikų viltis“, 2711 W. 71 st Street, Chicago, IL 60629.